

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE I NAUKU

BIRO ZA RAZVOJ OBRAZOVANJA



Nastavni program

ENGLISKI JEZIK

za VII razred

Skoplje, 2024 godina

OSNOVNI PODACI O NASTAVNOM PROGRAMU

Nastavni predmet	Engleski jezik
Vrsta/kategorija nastavnog predmeta	Obavezni
Razred	VII (sedmi)
Teme/područja u nastavnom programu	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Moj mikro svijet: ja, porodica, prijatelji</i> ● <i>Moj makro svijet: naselje, grad, država</i> ● <i>Naše obrazovanje, naša budućnost</i> ● <i>Društvo i životna sredina</i>
Broj časova	3 časa nedjeljno / 108 časova godišnje
Oprema i sredstva	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompjuter (tablet), štampač, projektor, tabla (interaktivna tabla), poster. ● Fotografije, slike, predmeti, fleš karte, stikeri. ● Materijal za izradu kartice/ca, čestitke/ki, papir (u boji), hamer, makaze, lijepak, blokovi, i pribor.
Normativ nastavnog kadra	<ul style="list-style-type: none"> - završene studije iz engleskog jezika i književnosti/literature – nastavni smjer, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 EKTS; - završene studije iz engleskog jezika i književnosti (sa zvanjem profesor engleskog jezika i književnosti), VII/1 ili VIA prema MRK i 240 EKTS; - završene studije iz engleskog jezika i književnosti/literature – drugi smjer i sa stečenom odgovarajućom pedagoško-psihološkom i metodičkom spremom na akreditovane visokoobrazovne ustanove, VII/1 ili VIA prema MPK i 240 EKTS; - završene četvorogodišnje studije na studijskom programu na makedonski i engleski jezik), VII/1 ili VIA prema MRK i 240 EKTS; - završene dvopredmetne studije iz engleskog jezika i drugi jezik, sa stečenom odgovarajućom pedagoško-psihološkom i metodičkom spremom na akreditovane visokoobrazovne ustanove, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 EKTS;

	<ul style="list-style-type: none"> - završene studije iz engleskog jezika (sa zvanjem diplomirani filolog), sa stečenom odgovarajućom pedagoško-psihološkom i metodičkom spremom na akreditovane visokoobrazovne ustanove, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 ECTS; - završene studije iz engleskog jezika na drugi studijski program, sa stečenom odgovarajućom pedagoško-psihološkom i metodičkom spremom na akreditovane visokoobrazovne ustanove, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 ECTS.
--	--

POVEZANOST SA NACIONALNIM STANDARDIMA

Rezultati učenja navedeni u nastavnom programu vode ka sticanju sljedećih kompetencija obuhvaćenih područjem **Korišćenje drugih jezika** iz Nacionalnih standarda:

	<i>Učenik/učenica zna i/ili umije:</i>
II-A.1	da razumije rečenice i često korišćene fraze koje se odnose na oblasti iz najneposrednije lične važnosti (kao lične i porodične informacije, potrebe i interese);
II-A.2	da izvuče glavnu poentu u jasnim, jednostavnim porukama, saopštenjima, uputstvima, zahtjevima i sl.;
II-A.3	da pročita i razumije jednostavne tekstove različitih vrsti, na poznatu i manje poznatu tematiku, odgovarajuće uzrasti;
II-A.4	da pronade određene informacije u tekstovima u realnim materijalima (kao što su reklame, prospekti, uputstva, brošure, jelovnici, vozni redovi i sl.) i razumije kratke jednostavne poruke, s ciljem snaći se u svakodnevnom situacijama;
II-A.5	da komunicira u konkretnim i svakodnevnom situacijama kada se traži jednostavna i direktna razmjena informacija na poznate teme;
II-A.6	da jasno i pravilno izgovara sve glasove i glasovne grupe, poštujući pravila za akcentiranje i intonaciju, pri čemu eventualne nepravilnosti ne ometaju komunikaciju;
II-A.7	da koristi najčešće korišćene iskaze i rečenice koje proizlaze iz neposrednog iskustva i/ili se odnose na teme i situacije od neposrednog interesa;
II-A.8	da opisuje riječi i izraze sa relativnom tačnošću, primjenjujući pravopisna pravila;
II-A.9	da poštuje osnovna gramatička pravila i izuzetke u pismenom i usmenom izražavanju;
	<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>
II-B.1	se izučavanjem drugog jezika olakšava učenje više jezika i mogućnost za komunikaciju sa pripadnicima različitih kulturnih/jezičnih grupa;

II-B.3	se izučavanjem drugih jezika razvija interes i radoznalost za različite jezike i kulture;
II-B.4	se izučavanjem drugih jezika razvija poštovanje o drugim kulturama i da se poboljšavaju interkulturalne kompetencije.

Nastavni program uključuje i relevantne kompetencije iz područja: **Digitalna pismenost, Lični i socijalni razvoj i Društvo i demokratska kultura, Tehnika, tehnologija i preduzetništvo i Umjetničko izražavanje i kultura** Nacionalnih standarda:

<i>Učenik/učenica zna i umije:</i>	
IV-A.2	da procijeni kada i na koji način je za rješavanje nekog zadatka/problema potrebno i efektivno korišćenje IKT;
IV-A.5	da odredi kakve informacije su mu/joj potrebne, da nađe, izabere i preuzme digitalne podatke, informacije i sadržaje;
V-A.4	da pravi procjenu vlastitih sposobnosti i postizanja (uključujući jake i slabe strane) i na osnov toga da određuje prioritete koji će mu/joj omogućiti razvoj i napredovanje;
V-A.6	da postavi sebi ciljeve učenja i vlastitog razvoja i da radi na prevazilaženju izazova koji se pojavljuju na putu njihovog ostvarivanja;
V-A.7	da koristi vlastita iskustva kako bi olakšao sebi učenje i prilagodio vlastito ponašanje u budućnosti;
V-A.13	da komunicira sa drugima i da sebe prezentuje adekvatno situaciji;
V-A.14	da sluša aktivno i da adekvatno reaguje, pokazujući empatiju i razumijevanje o drugima i da iskazuje vlastite brige i potrebe na konstruktivan način;
V-A.15	da surađuje sa drugima u ostvarivanju zajedničkih ciljeva, dijeleći sopstvene poglede i potrebe sa drugima i uzimajući u obzir poglede i potrebe drugih;
V-A.17	da traži povratnu informaciju i podršku za sebe, ali i da daje konstruktivnu povratnu informaciju i podršku u korist drugima;
V-A.19	da daje prijedloge, da razgleda različite mogućnosti i da predviđa posljedice sa ciljem da izvodi zaključke i donosi racionalne odluke;
V-A.21	da analizira, procjenjuje i poboljšava sopstveno učenje;
VI-A.2	da analizira sopstveno ponašanje sa ciljem da se poboljša, postavljajući realne i ostvarljive ciljeve za aktivno djelovanje u zajednici;
VI-A.3	da formuliše i argumentuje svoje poglede, da sasluša, i analizira tuđe poglede i da se s poštovanjem ponaša prema njima, čak i kada se ne slaže;
VI-A.5	da razumije razlike između ljudi po bilo kojoj osnovi (rodovoj i etničkoj pripadnosti, uzrastu, sposobnosti, socijalni status itd.);
VI-A.6	da prepoznaje prisustvo stereotipa i predrasuda kod sebe i kod drugih i da se suprostavlja diskriminaciji;
VII-A.9	da aktivno učestvuje u timski rad prema prethodno usvojenim pravilima i dosljednim poštovanjem uloge i pridonosa svih članova tima.
<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>	
IV-B.1	digitalna pismenost je neophodna za svakodnevno življenje – olakšava učenje, život i rad, pridonosi proširivanju komunikacije, za kreativnost i inovativnost, nudi razne mogućnosti za zabavu;

V-B.3	vlastita postizanja i dobro stanje u najvećoj mjeri zavise od truda koji sam/sama ulaže i od rezultata koje sam/sama postiže;
V-B.4	svaki postupak koji preuzima ima posljedice za njega/nju ili za njegovu/njenu okolinu;
V-B.7	inicijativa, upornost, ustrajnost i odgovornost važni su za izvršavanje zadataka, postizanje ciljeva i savladavanje izazova u svakodnevnim situacijama;
V-B.8	interakcija s drugima je dvosmjerna - kao što ima pravo tražiti od drugih da mu omoguće zadovoljenje vlastitih interesa i potreba, tako ima i odgovornost dati prostora drugima da zadovolje vlastite interese i potrebe;
V-B.9	traženje povratne informacije i prihvaćanje konstruktivne kritike dovodi do sopstvenog napretka na individualnom i društvenom planu;
VI-B.2	svi ljudi, uključujući i djecu, imaju pravo izražavati svoje mišljenje i stavove te sudjelovati u donošenju odluka koje se odnose na njihove potrebe i interese;
VIII-B.4	kulturna raznolikost utiče na razvoj identiteta pripadnika različitih kultura;
VIII-B.5	razlike među kulturama treba posmatrati kao prilike za učenje i kao izazove za međusobno razumjevanje i napredak;
VIII-B.6	poštovanje i promocija drugih kultura doprinosi osiguravanju poštovanja sopstvene kulture od strane drugih.

REZULTATI UČENJA

Tema: **MOJ MIKRO SVIJET: JA, PORODICA, PRIJATELJI**

Ukupno časova: **27**

Rezultati učenja:

Učenik/učenica će biti sposoban/na da:

1. inicira i vodi jednostavan razgovor o uobičajenim rutinama, navikama i porodičnim relacijama formulirajući rečenice u Present Simple Tense i povezujući ih u mislovnu cjelinu;
2. čita i razumije detaljan opis ljudi i predmeta i upoređuje ih u direktnom dijalogu koristeći gradacije pravilnih i netačnih pridjeva;
3. iznosi svoje mišljenje dajući argumente primjenom odgovarajućih kolokacija i frazeološkim izrazima;
4. pismeno i usmeno sastavlja pozivnicu, zahtjev i ponudu.

Sadržaji (i pojmovi):

a) Jezičke funkcije:

- iskazivanje fakata, rutina, navika i kazivanje vremena (*telling time*)
- iskazivanje spremnosti, riješenosti, namjere
- iskazivanje pozivnice/zahtjeva /ponude
- iskazivanje pristojnog zahtjeva
- iskazivanje aktivnosti koja se dešava u momentu (suprotno aktivnostima koje su ponovljive)
- izražavanje mišljenja primjenom iskazivanja ličnog stava prema ličnosti/predmetu
- davanje detaljnog opisa izgleda lica i predmeta pravilnim podređivanjem opisnih pridjeva u nizu
- opisivanje karakternih osobina
- pričanje za i opisivanje zanimacija (lični interesi i hobi) i aktivnosti u slobodno vrijeme
- upoređivanje dva ili više lica/predmeta/objekata/mjesta/događaja i sl.
- započinjanje razgovor sa jednim ili više sagovornika

Standardi za ocjenjivanje:

- Odgovara i postavlja pitanja u *Present Simple Tense* kako bi pitao/odgovorio za tačno vrijeme, određeni fakat, nečiju naviku ili uobičajenu rutinu.
- Prepoznaje i upotrebljava oblike modalnog glagola *will* kako bi iskazao spremnost, riješenost ili namjeru.
- Sastavlja upitne rečenice sa modalnim glagolom *would* kako bi pristojno potražio nešto.
- Koristi *Present Continuous Tense* da bi opisao aktivnosti koje se dešavaju u momentu pričanja.
- Formulira rečenice glagolom *like* kako bi iskazao (ne) sviđanje prema određenoj osobi ili predmetu dajući odgovarajući argumenat.
- Detaljno opisuje predmete, kao i fizički izgled i karakter osobe koristeći odgovarajuće opisne pridjeve.
- Povezuje nekoliko rečenica u *Present Simple Tense* u niz kako bi opisao lične interese, hobi i aktivnosti u slobodno vrijeme.
- Koristi stepenovane pridjeve kako bi opisao dva ili više lica/predmete/objekte/mjesta/događaje/aktivnosti i slično.

<ul style="list-style-type: none"> ● izražavanje porodičnih relacija ● opisivanje čulnih senzacija ● izražavanje tačnog vremena i dijela dana 	<ul style="list-style-type: none"> ● Inicira, učestvuje i završava razgovor o svakodnevnim aktivnostima, buduće namjere i planove koristeći usvojene gotove fraze, kolokacije i frazeološke izraze. ● Opisuje (pismeno i usmeno) porodične relacije primjenom odgovarajućih leksičkih jedinica. ● Primjenjuje glagolske oblike u <i>Present Simple Tense</i> u jednostavne rečenice da bi opisao čulne senzacije. ● Sastavlja odgovarajuća pitanja i odgovore da bi pitao/iskazao tačno vrijeme.
<p>b) Leksičke jedinice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● opisni pridjevi za opis lica (<i>afraid, alone, angry; blonde, brave, brilliant, busy, careful, lovely, lucky, married, pleasant, slow, strong, thin, young, shy</i>) ● kolokacije sa svakodnevnim aktivnostima (<i>catch the bus, clean the room, do the chores, do the washing-up, make breakfast, stream a movie</i>) ● ustaljeni frazeološki izrazi za količinu i vrijeme (<i>the more, the merrier; better late than never</i>) ● porodica i prijatelji: <i>family, mum(my), dad(dy), siblings, triplets, grandchild, friend</i> ● poimi za opisivanje prostorija i prostora u domu: <i>attic, basement, cellar, garage, downstairs, (the first, second...) floor, upstairs, home office</i> ● medijumi: (radio/televizija/socijalne mreže): <i>signal, broadcast, editing software, streaming, subtitles, online, application, network</i> ● muzika/film/pozorište/bioskop: <i>album, beat, hip hop, lead singer, mix; music, musician, pop music, rap,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● Prepoznaje značenje i koristi niz pridjeva za opis ljudi i likova. Koristi određeni broj čestih kolokacija kojima se izražavaju svakodnevne aktivnosti. ● Prepoznaje određeni broj frazeoloških izraza i povremeno ih koristi prilikom izražavanja vlastitog mišljenja i vođenja razgovora od neposrednog interesa. ● Govori o porodici i prijateljima koristeći odgovarajuće leksičke termine da opiše relacije. ● Opisuje (pismeno i usmeno) prostorije u domu koristeći odgovarajuće leksičke jedinice. ● Prepoznaje značenje leksičkih jedinica koje se odnose na tradicionalne i netradicionalne medije. ● Govori o ličnim interesima koristeći usvojeni vokabular koji se odnosi na muziku, film, pozorište, bioskop i aktivnosti u slobodno vrijeme. ● Koristi odgovarajuće glagolske oblike da opiše lična interesovanja, hobije i slobodne aktivnosti. ● Izkazuje tačno vrijeme primjenom određenih izraza za iskazivanje vremena. ● Povezuje pridjev sa odgovarajućim prijedlogom kako bi se formirale učestale kolokacije.

<p><i>record store, comedy, horror</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • imenski oblici povezani sa zanimacijama, ličnim interesima i aktivnostima u slobodno vrijeme: <ul style="list-style-type: none"> - <i>indoor activities: book, club, dancing, drawing, newspaper, painting, party, gaming</i> - <i>outdoor activities: barbecue, beach, bicycle, board game, camp, camping, campsite, festival, hobby, holiday, marbles, member, photograph, skateboarding, skipping (rope), tent</i> • glagolski oblici povezani sa zanimacijama, ličnim interesima i aktivnostima u slobodno vrijeme: <i>climb, sail, skip, draw, to light a barbecue, to set up a tent, ride a skateboard/skate, play violin/guitar</i> • vrijeme i dio časa: <i>half (past), o'clock, past, (a) quarter (past/to), to, midnight, noon, a few minutes, the clock is running/ticking, put/turn the clock back.</i> • kolokacije sa pridjevom i prijedlogom (<i>afraid of, proud of, scared of, happy for, crazy about, dressed in</i>) 	
<p>c) Gramatičke strukture:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvježbavanje sadašnjih vremena kontrastiranjem sadašnjih vremena (<i>Present Simple Tense and Present Continuous Tense</i>) sa usvojenim priložima i priloškim odredbama za sadašnje vrijeme i učestalosti • uvježbavanje usvojenog glagolskog oblika i upotrebe <i>be going to</i> – potvrđne, odrične i upitne rečenice za sva lica u jednini i množini • modalni glagol <i>will</i> za iskazivanje spremnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravi razliku između različitih glagolskih oblika u sadašnjem vremenu i koristi ih na odgovarajući način u datom kontekstu. • Izražava/pita se o unaprijed određenim planovima i namjerama formulisanjem rečenica sa glagolskim oblikom <i>be going to</i>. • Prepoznaje kratki i dugi afirmativni i negativni oblik modalnog glagola <i>will</i> i primjenjuje na odgovarajući način u kontekstu. • Sastavlja gramatički tačne rečenice sa modalnim glagolom <i>will</i> da izrazi spremnost, riješenost i namjeru.

<p>riješenosti, namjere u potvrdnim i odričnim rečenicama za sva lica u jednini i množini: <i>I will help you.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● modalni glagol <i>will</i> za iskazivanje pozivnice/ zahtjeva/ponude u upitnim rečenicama za sva lica u jednini i množini: <i>Will you come with me this evening?</i> ● modalni glagol <i>would</i> za iskazivanje učtivog zahtjeva u upitnim rečenicama za sva lica u jednini i množini: <i>Would you help me with this?</i> ● uvježbavanje usvojenog oblika i upotrebe <i>Present Continuous Tense</i> za iskazivanje budućnosti – potvrdne, odrične i upitne rečenice za sva lica u jednini i množini ● stepenovanje pridjeva (komparativ i superlativ) – pravilni i nepravilni pridjevi ● neodređeni član (a/an): ● - ispred brojnih imenica u jednini: <i>I have a brother, but I don't have an aunt.</i> - u neke vremenske priloge o učestalosti: <i>three times a day, once a year</i> - sa razlomcima: a quarter, a third ● neodređene zamjenice za lica i predmete (<i>someone, anyone, noone, everyone, something, anything, nothing, everything</i>) ● uvježbavanje upitnih konstrukcija sa <i>What + like</i> (<i>What does she look like? / What does she like? / What is she like?</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Sastavlja pitanja pomoću modalnog glagola <i>will</i> da bi pitao/nudio nešto. ● Pravi razliku između modalnih glagola <i>will</i> i <i>would</i>. ● Koristi modalni glagol <i>would</i> u upitnom obliku da pristojno zatraži nešto. ● Kontrastira upotrebu <i>Present Continuous Tense</i> za radnje u trenutku govora u odnosu na buduće planove i dogovorene radnje. ● Koristi odgovarajuće sufikse za komparativ i superlativ pridjeva, kao i različite stepenovane oblike za nepravilne pridjeve. ● Razlikuje upotrebu različitih oblika neodređenog člana. ● Koristi odgovarajući neodređeni član ispred brojnih imenica u jednini, određenih priloga učestalosti i matematičkih razlomaka. ● Prepoznaje značenje složenih neodređenih zamjenica za osobe i predmete i upotrebljava ih na odgovarajući način u kontekstu. ● Koristi upitne konstrukcije sa <i>What + like</i> za održavanje dijaloga/razgovora od najneposrednijeg interesa.
<p>d) Sadržaji za diskusiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Identifikovanje i prepoznavanje dezinformacija (vizuelne); 	<ul style="list-style-type: none"> ● Povezuje (prilagođeno uzrastu) naslove vijesti sa odgovarajućim naslovnim fotografijama. ● Govori o ličnim porodičnim obavezama i odgovornostima i navodi obaveze i odgovornosti ostalih članova porodice.

- Izgradnja osjećaja za odgovornost prema sebi i prema drugim članovima porodice;
- Međunarodni dan starih lica (*International day of older persons is celebrated on October, 1*).

- Odgovara na jednostavna pitanja u vezi sa odraslijim osobama u porodici i neposrednom okruženju i objašnjava zašto ih treba poštovati.

Primjeri za aktivnosti:

- *Tell me your routine.* Učenici u svojim grupama pitanjima i odgovorima pokušavaju otkriti što više informacija o svakodnevnicu svog druga pazeći na pravilnu upotrebu *Present Simple Tense*. Na pr. *When do you get up? - I get up at 7.00 o'clock. What do you do after that? - I brush my teeth and after that I have breakfast. How do you go to school? - I go to school by bus. ...*
- *What will you do this time next week/month/year?* Svaki učenik piše deset iskaza koristeći modalni glagol *will*. Na pr. *I will go scuba diving next month. I will eat an entire pizza next week. I will backpack across Italy next year.* itd. Saučenici pogađaju koje iskaze bi napravio njihov/a drug/arica, a koje ne. Igra traje dok se ima interesa.
- *Memory review game.* Učenici se dijele u grupe. Prvi učenik u grupi daje primjer o svojoj rutini, na pr. *I watch TV at six o'clock.* Drugi ponavlja rečenicu pazeći na treće lice jedninu, a zatim dodaje rečenicu o sebi, na pr. *Ana watches TV at six o'clock. I watch TV at half past six.* Sljedeći ponavlja date informacije i dodaje svoju, itd. Ako neko od učenika zaboravi neku od informacija, igra treba početi ponovo.
- Učenici pišu pitanja u *Present Continuous* i *Present Simple Tense*, zatim bacaju novčić kako bi vidjeli da li treba sami da odgovaraju na pitanje (pismo = odgovara) ili će postaviti pitanje svom drugu (glava = pita).
- *I think that...* igra za izražavanje mišljenja. U parovima, učenici naizmjenično dijele date kartice od nastavnika na kojima su ilustracije. Jedan daje svoje mišljenje o ilustraciji na kartici, na pr. *I think that watching TV is entertaining* i drugi daje svoje mišljenje, kao i razlog o svom mišljenju i postavljaju dopunska pitanja kada je moguće. Igra se nastavlja sve dok oba učenika ne daju mišljenje za svaku karticu.
- *Find the personality word.* Dok učenici gledaju video, podižu ruku svaki puta kada misle da će vidjeti *personality adjective* (opisni pridjev) na videu, a razred diskutuje da li je njihova izjava stvarno predstavljena na videu. (na pr. *Mr Bean is cunning. He is fooling the little kid*)
- *Jobs describing game.* Učenici podijeljeni u malim grupama pantomimom pokušavaju da opišu zanimanje (lični interes i hobi) ili aktivnost u slobodno vrijeme, a ostali pokušavaju da otkriju/pogode termin, na pr. *I am a main singer in a musical group.*
- *Scrambled Jobs/Free time activities.* Učenici sastavljaju riječi koje označavaju zanimanja/aktivnosti iz slobodnog vremena od datih slova izmiješanog redoslijeda. (na pr. *STCSIIETN = scientist, INGPANTI = painting*), zatim pišu rečenice sa istim. (na pr. *My brother likes painting. His dad is a scientist.*)
- *Comparative and Superlative quizzes.* Učenici koriste njihova opšta znanja kako bi odgovorili na pitanja. Na pr. *Which country is bigger - Canada or New Zealand?*
- *Fun Facts.* Učenici pogađaju komparativne pridjeve koji nedostaju u rečenicama o zabavnim faktima.
- *Spelling relay.* Učenici podijeljeni u dva tima ređaju se ispred table. Zadnjem učeniku/učenici iz reda, nastavnik/nastavnica pokazuje porodičnu karticu sa riječima (*family ties*). On/ona piše prstom riječ vezana sa porodicom na leđa učenika/učenice ispred njega. Riječ se piše na leđa sljedećeg učenika sve do zadnjeg koji/koja je zapisuje na table. Prvi tim koji će napisati tačnu riječ na table dobija poen.

- *Our house, in the middle of our street.* Jedan učenik/učenica opisuje jednu prostoriju u svom domu, dok ostali pokušavaju da pogode prostoriju. Na pr. *It's a big room inside, right under our roof. I store all my toys in it. (=attic); It's downstairs, on the ground floor. My dad keeps our family car as well as our bicycles there. (=garage);*
- *A guessing game with „Going to“.* Učenici se dijele na parove. Jedan od njih koristi *going to* kako bi kazao koje male stvari planiraju da urade kao dio nekog većeg plana/projekta. Drugi sluša i pokušava da pogodi taj veći plan/projekat. Na pr. osoba koja koristi kaže: *I'm going to buy some new clothes./I'm going to visit a hairdresser./I'm going to put on make-up this evening.* Igra traje dok saučenic ne pogodi da on/ona ide na zabavu/veselje/proslavu.
- *Match a question with a reply.* Učenici povezuju data pitanja sa odgovorima s ciljem uvježbavanja učtivog zahtjeva. Na pr. *How would you like your tea? Just a touch of milk, and no sugar, please.*
- *Sorry, I'm just so popular!* Koristeći različite izgovore kada pita svog druga iz razreda (na pr. *I'm meeting my cousin./I'm doing my homework./I'm visiting my grandma.*), učenici uvježbavaju već stečene glagolske oblike za *Present Continuous Tense* izraziti budućnost. Igra se nastavlja sve dok jednom od učenika ne ponestane ideja za izgovor.
- *Guess the person/celebrity.* Jedan učenik/učenica koristi *personality adjectives* kako bi opisali nekoga, dok ostali ne pogađaju koga opisuje. Može biti član porodice, neko koga poznaju ili neka poznata ličnost. Na pr. *She is young and she's got brown hair. She has performed the role of the most famous 'Blonde'. She is a very famous Cuban and Spanish actress. (Ana de Armas)*
- *It's the Globe, chaps!* Učenicima se pokazuje poter/fotografije sa tradicionalnim/netradicionalnim medijima i traži se da napišu kratak opis kako/gdje najviše provode slobodno vrijeme primjenjujući odgovarajuće glagolske oblike kako i koristeći usvojeni vokabular vezan sa muzikom, filmom, pozorištem, bioskopom i aktivnostima u slobodno vrijeme.
- *Fact or fiction.* Učenicima se prikazuju na interaktivnoj tabli primjeri vijesti podijeljeni na medijima i otvara se diskusija kako možemo identifikovati i prepoznati dezinformacije kako bi upoznali učenike da lažne vijesti mogu biti nekoliko vrsta, i to: kada te sadržaj laže, namjetljiva je, ili fabrikovana, kada se naslov i fotografija ne poklapaju sa ostalim dijelom teksta, kada je sadržaj manipulisan odnosno lažljiv, kada se radi za satiru ili parodiju. Na pr. *fabrikovani sadržaj - 100% lažni sadržaj koji je namjerno napravljen da prevari i izazove štetu (Chicken Jojo laid an egg - and out came a lizard); klikbejt – manipulativni naslovi koji teraju ljude da kliknu. (You will never believe what this chick did! Shocking! (photo + video))* itd.
- *We are a family.* Učenici gledaju kratki video koji razvija njihovu svijest o porodičnim ulogama i odgovornostima; razviti diskusiju i donijeti zaključke na temu. (Na pr. *Father goes to work. Mother goes to work, too. She cooks food for the family. He helps mum clean the house. They both look after us. Me and my brother help too. I help set the table and my brother helps unload the dishwasher. We are a happy family. What are your responsibilities in your family? Number your family members' roles and responsibilities.*)
- *International day of older persons.* Jedna grupa učenika talentovanih za crtanje priprema poklone kreativne crteže, druga grupa priprema kratku dramaturgiju/recital na odgovarajuću temu, a treća grupa priprema poklon kartice sa odgovarajućom posvetom u cilju podizanja svijesti i veće solidarnosti i empatije prema starijima. Nakon unaprijed dogovorene posjete ustanovi za stara lica, grupa učenika sa svojim nastavnicima obilazi ustanovu i nakon prezentacije dijeli pripremljene poklone.

- Primjeri za čitanje sa razumijevanjem i/ili pričanjem:

It's quarter to six. It's half past three. It's almost noon.

The spring break is over. We are ready to take the exams now.

Would you like to come to the school's spring fair with us? Why don't you come to the school's spring fair with me?

Could you call your doctor and make an appointment?

I can't hear what you are saying, I am washing the dishes in the kitchen!

I really love that painting! I don't mind his foreign accent.

Aurelia: Who's that boy over there, Hannah?

Hannah: That? Er, that's my brother, Jem.

Aurelia: Your brother?

Hannah: Yes, and that's his best friend, Lucy. The pretty girl with the long, brown, curly hair.

He is the best pupil in our class. He is really hardworking and smart!

Jemma is so funny and talkative!

Emir: So Paul, what do you do when you're not studying?

Paul: Oh, umm, not much. I'm always really tired in the evenings and at weekends.

Emir: Haven't you got any hobbies?

Paul: Well, I've recently started doing meditation.

Emir: I had no idea you do meditation!

Paul: Yes, I practise most mornings usually, but then sometimes it's hard to find the time. I normally meditate once or twice a week when I don't have exams.

Emir: Amazing! I think I will try it myself sometime!

This is a very fast car. Really? I think it is not that fast. Sports cars are faster.

*Hi there! I'm so sorry to bother you. Is this seat taken?
Hello! No, please, have a seat quickly. The show is just about to start.*

It's spring at last! The sun is shining so brightly. It warms up my entire face!

*We are spending too much time at school.
We are going to have a blast at Tom's birthday party tonight!
How time flies!
By the time you get there, the meeting will be over.
Be patient Emily. All in good time!
She leaves the lights on all the time.
You are watching reels on Instagram all day long - what a waste of time!
Every time I hear that song I feel so happy!*

We are really lucky with our new English teacher. She is a really lovely person. She is young and thin and has beautiful blonde hair.

I'm a seventh-grade student. I am really lucky because my house is right next to my school. The house is quite large and comfortable. It has 2 floors, an attic, and a terrace rooftop. There is a garden between the garage and the house. We usually make barbecues there in summer. Also, my mother has a small vegetable garden on the rooftop. That makes the house greener. The house has enough room for our daily activities. There are 7 rooms in the house: one living room, one TV room, one kitchen, two bedrooms, and two bathrooms.

*She is running because she's late for her lesson.
Our teacher always gives us lots of homework.
We don't want to go to the piano concert.
What time are you meeting Pete tomorrow?
I am not going to work today. I'm on holiday.
People speak English in Jamaica.
Archie isn't using his computer at the moment.
Does Tom live near the park?*

*I can't lift this box. OK. I will help you.
I don't think that she will recognise me.
Careful! You are going to fall.*

*I am meeting your dad tomorrow afternoon. We are going to discuss my new book.
He is very hard-working. I think he will be very successful.
Will you marry me?
Who do you think will win the championship?
I am flying to America next month. I am super excited!*

*Ronaldo is a famous football player.
Jessica is such a hardworking student.
Is Dr. Wilson a smart man?
A tiger is an animal.
Is that an old book?
Tea is a beneficial drink.
Mustang is an American brand.
This is an eraser.*

*If Michelle can't come, we'll ask someone else.
I think this is someone else's coat.
There's nobody in the classroom.
What is happening? I don't know. No one knows.
I am lonely. I don't have anybody to talk to.
Look! I have something for you.*

A: Would you mind carrying my bag? B: No, not at all.

A: Would you mind if I close the window? B: No, of course not.

I think reading books is more exciting than playing video games. She is learning how to play chess because she thinks board games are interesting. Mary thinks that everything the teachers say is true. I don't think so.

My sister Maria is a very funny person and she loves to talk with people and make them laugh, so she has lots of friends. Maria has a big, friendly smile and I think she is a beautiful person. Everyone loves her and, of course, I am very happy that she is my older sister!

I am spending most of my free time playing games on the computer. On weekdays though, I come home from school and do my homework. There isn't much time to play. Most of my classmates are going to the cinema on Saturday. But not me! On Saturdays and Sundays I play all day. I think I am a game addict.

Tom and Bob are twin brothers. Although they look alike, they are quite different. Tom likes to stay inside. He likes watching TV. He watches several shows every day. He also likes playing video games and surfing the Net. On the other hand, Bob likes to spend his time outside. He likes to go swimming, so he often visits the swimming pool nearby. Sometimes he goes jogging or plays basketball with his friends. He spends most of his day on his feet.

The baking cake filled the kitchen with the aroma of vanilla.

The puppy's nose was dry like sandpaper.

Can we really fight the fake news and misinformation?

There are various reasons why people create fake news and misinformation. Some have political motives, and some want to harm others. There are some websites, like The Onion, which deliberately publish fake news as satire – humorous comments on society and daily news. Some are in it just for the profit: many people clicking on entertaining fake news stories can bring in a lot of money from advertisements. One man running fake news sites from Los Angeles said he was making up to US\$ 30,000 a month in this way. There are also those, like the small-town teenagers in the Balkans who wrote fake news stories about an ex-US president, who were motivated partly by money and partly by boredom.

So, what can we do to stop fake news spreading? First, make sure that the websites you read are real, for example by looking carefully at the domain name. Check the sources of any quotes or figures given in the story. Remember that amazing stories about famous people will be covered by the mainstream media if they are true. Only share stories you know are true and let your friends know when they share fake news.

Responsibilities

Alex is an American boy. He lives in Los Angeles, California. He lives with his family in a modern house. He is eleven. He has got an older brother, David and a younger sister, Emma. He starts his day at about half past seven. He gets up, goes to the bathroom, takes a shower, brushes his teeth and gets dressed. Then he has breakfast and at a quarter to eight he leaves home and catches the bus to go to school. Classes begin at half past eight. He usually has lunch at the school canteen at half past twelve. After school he goes home. Alex is a very helpful boy, so he helps his mother clean up after dinner. He usually watches TV after dinner and at about ten o'clock he brushes his teeth, puts on his pyjamas and goes to bed.

Like Everyone Else, Seniors Are Texting Too

A study says that because of COVID-19 pandemic, seniors started to text and use technology more often. Also, the interest of seniors in technology continues to rise. Today, 64% of senior citizens of the US say that they are comfortable with video conferencing technologies, up from 53% in 2019. "In general, older adults are pretty open about new things and want to use technology," says William Chopik, a psychology professor at Michigan State University. Chopik studied about 600 older adults of 68 and their use of social technologies like SMS messaging, emails, video conferencing, and Facebook. All seniors in the study had positive feelings toward the social technologies they used; they also said that technology had a positive influence on them. "It makes them feel less lonely, and, as a result, makes them happier and healthier," Chopik explained.

Tema: **MOJ MAKRO SVIJET: NASELJE, GRAD, DRŽAVA**

Ukupno časova: **27**

Rezultati učenja:

Učenik/učenica će biti sposoban/na da:

1. sluša i razumije kratka jednostavna uputstva za orijentaciju u prostoru i korištenje javnog prevoza;
2. čita i razumije uobičajene tekstove, znakove i obavijesti na javnim mjestima kao što su restorani, željezničke/autobuske stanice, bioskopi, pozorišta, muzeji itd.;
3. govori i učestvuje u direktnoj razmjeni informacija za orijentaciju u prostoru (grad/naseljeno mjesto) sa zahtjevom za pojašnjenje od sagovornika koji govori jasno i sporo;
4. piše kratku jednostavnu priču i/ili opiše događaj iz svakodnevnog života.

Sadržaji (i pojmovi):

a) Jezičke funkcije:

- traženje/davanje uputa za prostornu orijentaciju (znakovi, obilježja)
- izražavanje razočarenja/iznenađenja
- izražavanje navika u prošlosti
- izražavanje određenih radnji i izvršenih aktivnosti u prošlosti (koristeći pravilne/nepravilne glagole)
- prepričavanje prošlih dešavanja/događaja
- izražavanje vjerovatnoće
- izražavanje načina kretanja na putovanju ili sa prevoznim sredstvom (izražavanje načina na koji se krećemo na putovanju)
- izvođenje značenja ključnih riječi u frazi ili rečenici

Standardi za ocjenjivanje:

- Pita za/daje potrebne informacije da dođe od tačke A do tačke B koristeći vizuelno dodijeljene znakove/orijentire.
- Prepoznaje i koristi uzvike i skamenjene izraze da izrazi razočarenje/iznenađenje.
- Opisuje česte radnje u prošlosti koje se više ne ponavljaju koristeći glagolski oblik *used to*.
- Sastavlja rečenice koje izražavaju određene radnje u prošlom vremenu koristeći pravilne i određeni broj najčešćih nepravilnih glagola.
- Povezuje nekoliko rečenica u *Past Simple Tense* u misaonu jedinicu kako bi se prepričao prošli incident/događaj.
- Koristi modalne glagole u rečenici da izrazi vjerovatnoću.
- Opisuje način kretanja ili putovanja koristeći odgovarajuće kolokacije sastavljene od glagola i prijedloga.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Identificira ključne riječi u frazi ili rečenici i povezuje ih s predloženim sinonimima.
<p>b) Leksičke jedinice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● posjećivana mjesta (za određene potrebe) <i>apartment, building, bookshop, department store, bazaar, flat, bus station, café, crossroad, street, school, restaurant, hostel</i> ● značajni objekti u našoj okolini: <i>castle, fire station, fortress, church, cathedral, synagogue, mosque</i> ● objekti za kulturne i sportske manifestacije: <i>library, sports centre, gym, theatre, stadium, square</i> ● pridjevi za opis mjesta/prostora/objekta: <i>enormous, spacious, tiny, comfortable, light</i> ● frazeološki izrazi za pravce kretanja i orijentaciju u prostoru: <i>continue straight ahead, walk down this avenue, walk up to the next stop, it's around the corner, take a taxi, catch a bus</i> ● pojmovi koji označavaju putovanja i strane svijeta: <i>arrival, departure, journey, baggage, luggage, compass, map, east, west, north, south, east, north-west, south-east, south-west, public transportation, tourist</i> ● kolokacije sa putovanjima: <i>travel by rail/by air/by land, domestic travel, travelling with your (friends, parents), travel (to)</i> ● izvici i ustaljeni izrazi za iskazivanje razočarenja/iznenađenosti: <i>Oh dear, wow, OMG, that's quite impressive</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● Prepoznaje značenje određenog broja prostih i složenih imenica koje označavaju posjećena mjesta, značajne objekte u okruženju i objekte za kulturna i sportska događanja. ● Navodi prepoznatljive objekte i posjećena mjesta u neposrednom mjestu stanovanja. ● Povezuje pročitani opis sa određenim javnim prostorom/mjesto. ● Upoređuje različita mjesta/predmete koristeći usvojene imenice i pridjeve da opiše mjesto/prostor. ● Prepoznaje značenje određenog broja frazeoloških izraza koji izražavaju pravac kretanja i orijentaciju u prostoru i reprodukuje ih u odgovarajućem kontekstu. ● Opisuje (pismeno i usmeno) putovanja koristeći usvojeni vokabular putovanja i strane svijeta. ● Prepoznaje mali broj idioma sa mjestima i objektima u datom tekstu ili informaciji koju čuje. ● Razlikuje značenje kolokacija od glagola <i>travel</i> i prijedloga <i>by/with/to</i> i primjenjuje ih u skladu s tim u datom kontekstu.

<ul style="list-style-type: none"> ● idiomi sa mjestima i objektima: <i>in many different places, here, there and everywhere, castle in the air, to school someone, back at school, in/ on the street</i> 	
<p>c) Gramatičke strukture:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● uvježbavanje upotrebe i usvojenih oblika pravilnih glagola u <i>Past Simple Tense</i> (potvrdne, upitne i odrične rečenice, za sva lica u jednini i množini) ● česti nepravilni glagoli za sva lica u jednini i množini u potvrdnim, odričnim i upitnim rečenicama u <i>Past Simple Tense</i> ● priloški izrazi i fraze: <i>two years ago, when I was a child...</i> ● glagolska fraza 'used to': <i>I used to go to karate classes. I used to play the violin. I used to send Christmas cards.</i> ● modalni glagoli za iskazivanje vjerovatnoće: <i>can, could, may, might</i> ● neodređene zamjenice za mjesto (<i>somewhere, anywhere, nowhere, everywhere</i>) ● prijedlozi sa prevoznim sredstvima (<i>by bus/car/bike/train/plane, on foot</i>) ● prijedlozi i prijedloške fraze za mjesto (<i>nearby, below, past, at the end of, on/at the corner</i>) ● frazalni glagol isa osnovom od glagola <i>make</i>: <i>make up, make up for, make of, make off, make out, make out with, make over, make it up with someone</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● Sastavlja gramatički ispravne potvrdne, upitne i odrične rečenice za sva lica u jednini i množini sa glagolskim oblicima pravilnih glagola u <i>Past Simple Tense</i>. ● Identifikuje i reprodukuje oblike određenog broja čestih nepravilnih glagola u <i>Past Simple Tense</i>. ● Pravi proširene i složene rečenice u <i>Past Simple Tense</i> koristeći određeni broj priloških izraza i fraza. ● Prepoznaje i koristi potvrdni, odrični i upitni oblik glagolskog izraza koji se koristio za izražavanje navike u prošlosti. ● Razlikuje modalne glagole (<i>can, could, may, might;</i>) da izrazi vjerovatnoću. ● Koristi odgovarajuće složene neodređene zamjenice mjesta u datom kontekstu. ● Navodi primjere načina putovanja koristeći odgovarajući prijedlog prije prijevoznog sredstva. ● Opisuje (pismeno i usmeno) određeno naselje formulisanjem rečenica sa usvojenim prijedlozima i prijedlozima o mjestu. ● Prepoznaje frazalni glagol sa osnovom od glagola <i>make</i>. ● Razlikuje značenje određenog broja frazalnih glagola sa osnovom od glagola <i>make</i>.

d) Sadržaji za diskusiju:

- Načini provjere vizuelnog sadržaja na mreži i na društvenim mrežama;
- Poređenje načina života u zajednici nekada i sada;
- Međunarodni dan solidarnosti (*International Human Solidarity Day is celebrated on December, 20*).

- Prepoznaje vizuelni sadržaj pomoću digitalnih alata.
- Sastavlja rečenice sa glagolskim izrazom *used to* da opiše kako su ljudi nekada živjeli bez modernih tehnoloških uređaja.
- Reproduciraju date rečenice i/ili slogane solidarnosti.
- Objašnjava zašto je važno da ljudi pokažu solidarnost.

Primjeri za aktivnosti:

- *Mapping project*. Na nacrtanoj gradskoj mapi sa prikazanim znamenitostima se postavlja znak za početnu tačku. Učenici se u parovima ohrabruju da postavljaju pitanja jedno drugom o tome kako da dođu do željene destinacije, kao na pr. *Where is Ohrid Youth hostel?* ili *How do I get to the bookshop?* i da sebi odgovaraju, kao na pr.: *Go straight and along Sidney Street. It's opposite the bookshop, on your left.*
- *A letter to my pen-friend*. Učenici se podstiču da napišu pismo svom najboljem drugu u kojem opisuju svoje novo susjedstvo. Oni će koristiti prijedloge i prijedložke fraze kada opisuju mjesto i dati opšta/precizna uputstva u slučaju da ih prijatelj želi posjetiti.
- *Blast from the past*. Učenici naizmjenično uzimaju karticu od ponuđenih i razgovaraju o tome kako su stvari bile drugačije u prošlosti koristeći *used to* i *didn't use to*. Na pr. *Computers used to have floppy disks./It didn't use to be so crowded in the malls as it is today./The monitors didn't use to be flat like they are today./People used to call a certain phone number just to learn about the exact time.*
- *Past Tense stories*. Učenici u grupama dobijaju kartice sa glagolima i traži se od njih da na poleđini kartice napišu oblik prošlog vremena svakog glagola. Kada završe, ohrabruju ih da napišu priču tako što prave rečenice s glagolima koji su već napisani na karticama. Na pr. *I went to America last year; ili Yesterday was my birthday.*
- *Snakes and Ladders*. Učenici naizmjenično bacaju kocku i dok se kreću po tabli izgovaraju tačnu rečenicu u *Past Simple Tense* ili odgovaraju na pitanje kako bi mogli nastaviti u igri. Pobjednik je onaj koji prvi stigne do kraja.
- *Gap-filling task*. Učenici dopunjavaju rečenice sa glagolima za izražavanje vjerovatnoće. Na pr. *I don't know where Dad is. He _____ be in the garden./The sky looks cloudy. It _____ rain./Anna's too far behind. She _____ win the race./I've bought a lottery ticket. You _____ be a millionaire!*
- *Choose the right preposition of transport*. Učenici dopunjuju rečenice odgovarajućim prijedlogom sa prevoznim sredstvom (*by/in/on*). Na pr. *They often travel _____ car./I don't like to go _____ a train./They often go _____ foot.*
- *Places in town game*. Igra se na interaktivnoj tabli. Učenici pokušavaju da pogode zgradu/mjesto (na pr.: *bookshop, café, restaurant, square, sports centre, castle*) prije nego što otkrije sliku skrivenu iza obojenih oblika koji polako nestaju.
- *Circle the correct answer*. Na unaprijed pripremljenom radnom listu učenici zaokružuju odgovarajuću neodređenu zamjenicu mjesta kako bi dobili tačnu rečenicu. (na pr. *I can't find her _____ . (a. somewhere b. anywhere c. nowhere d. everywhere)*)

- *Describe the picture.* Učenici pokušavaju da opišu mjesto/prostor/predmet prikazan na slici koju nastavnik pokazuje, koristeći odgovarajuće opisne pridjeve. Na pr. *Central Park is enormous. Our hotel has a spacious lounge and TV room.*
- *Choose the right modal.* U zadatoj vježbi učenici u manjim grupama popunjavaju prazna mjesta u rečenicama odgovarajućim modalnim glagolom. Na pr. *If we are really lucky, tomorrow (can/could/would) _____ be sunny for the final match.; You (can/might/may) _____ be right but I'm going back to check anyway.*
- *Guess the meaning of the idiom.* U pročitanoj tekstu/rečenicama učenici prepoznaju mali broj idioma sa mjestima i objektima. Na pr. *The campsite was in the middle of nowhere so I couldn't phone you.; My brother just makes the castles in the air – he does nothing.*
- *Fake or not.* Učenicima se dijele isječki iz raznih novina sa vijestima o poznatim ličnostima i traže se da ih podijele u dvije grupe, na vijesti za koje misle da su istinite i vijesti za koje misle da su lažne kako bi zaključili da objavljena vijest nije uvijek tačna. Objašnjava korake za provjeru pouzdanosti objavljenih fotografija/vijesti. U manjim grupama, učenici koriste digitalni alat *Google Reverse Images* kako bi provjerili vijesti koje su prethodno podijelili s njima na svojim telefonima.
- *Visual Disinformation.* Učenicima se dijele fotografije s vijestima o poznatim ličnostima objavljenim na aktuelnim društvenim mrežama, a prezentuje im se i kratki video s vijestima o utjecajnoj osobi objavljenom na društvenoj mreži. Otvara se rasprava da li je ono što vide i čitaju istina ili ne, da se dođe do zaključka da sve što je objavljeno na društvenim mrežama nije istina. Učenici se upoznaju sa taktikom 'Name it to tame it', njihovom prvom linijom odbrane, kao i alatima koji se mogu primijeniti prilikom provjere vizuelnog sadržaja na mreži i na društvenim mrežama kao što su: *FotoForensics, Google Reverse Images, TinEye*, za provjeru pouzdanost fotografija i naravno u VID-u za provjeru pouzdanosti video zapisa.
- *Now and then.* Nakon čitanja teksta (predloženog u nastavnom programu), učenici u grupama pokušavaju da napišu kratke odlomke o tome kako su ljudi nekada živjeli bez savremenih tehnoloških uređaja. Zatim ih zalijepe na hamer, koji ukrašavaju prigodnim fotografijama iz prošlosti.
- *International Human Solidarity Day.* Učenici kreiraju poster sa kratkim porukama kako bi podstakli debatu o načinima promocije solidarnosti i iskorijenjivanja siromaštva. Na pr. *We must learn to live together as brothers or perish together as fools. - Martin Luther King, Jr.*
- Primjeri razumijevanja pročitanoj i/ili govora:

Take the second turn on the left, right next to the exit sign.

This is so unexpected! I am really happy to see you!

We used to go to that small café every day after school.

I worked and studied so hard last week so now I am over-exhausted.

I was reading in the library when all of a sudden, I heard a loud crash! I turned around and saw my friend Dana all in shock! She knocked and smashed a glass lamp into small pieces!

A: Anna is very late. I wonder why. Maybe something happened, she is usually on time.

B: Perhaps she missed the bus and now she will have to wait for the next one.

A: Where are you staying?

B: In a small hostel for students on Third Street. It's in the small apartment building right next to that old bookshop.

A: How do you like our city so far?

B: Oh, it's amazing! Vibrant and inviting. Also, there are so many wonderful things to see: the spacious square in the heart of the city, the exotic Old Bazar, the ancient Kale Fortress, the historic St Spas church, some old mosques around every corner... I am falling in love with this place! I also have in mind to travel by train to see the neighbouring towns Tetovo, Veles and Kumanovo in the next couple of days.

I stopped at a zebra crossing.

We carried on with the test.

We played tennis every day in August.

Did you pass the written exam? You didn't fail, did you? Yes, I did. / No, I didn't.

He wasn't at the meeting on Wednesday because he was away on business.

Where did she go for her holidays?

How long did it take you to drive from Amsterdam to Paris?

Did you enjoy your holiday in Portugal?

I didn't eat the food because I wasn't hungry.

They're coming this week but I don't know which day.

They may/might be coming tomorrow.

I'm not sure I'm going to pass the exam. I don't feel very confident.

I may not/might not pass the exam. I don't feel very confident.

I'm sure she doesn't speak French very well - she only lived in Paris for a short period of time.

She can't speak French very well. She only lived in Paris for a short period of time.

Someone told me that Mark was in Mexico but I saw him yesterday so I'm sure he's not abroad.

Mark can't be abroad. I saw him yesterday.

Someone told me that Mark was in Mexico, visiting his sister. I remember Mark mentioned going on a trip a couple of weeks ago.

So, Mark could be abroad, visiting his sister.

We used to make up stories about people we saw in the street.

He emptied his glass and made for the door.

These objects can be recycled and made into something new.

Tim wasn't sure what to make of their request.

The thieves made off with a TV and some jewellery.

I wanted to do something nice for Anna, to make up for the way I'd treated her.

A: How do I get to the city library?

B: Go out of the classroom, then turn left at the school entrance. Walk past the museum. You should go straight, then turn left at the traffic lights. The city library is opposite the new supermarket, near the bazaar.

Oh dear! I forgot my keys.

Wow! That was a wonderful surprise.

OMG! He posted another video on his YouTube channel.

She is just 16 and a climate change activist! That's quite impressive!

I used to play marbles when I was a child.

They used to live in the country, but now they live in the city.

When I was younger, Sam used to be scared of spiders.

I used to be crazy about One Direction. Now, I'm not anymore.

He was at the Cinema last Tuesday.

A: Did you eat some bad food?

B: No, I didn't. I ate a banana an hour ago. That's all.

A: Where did you go last summer for your holiday?

B: We went to Struga.

A: How nice! Which places did you visit there? Who did you meet? How long did you stay? I want you to tell me everything about Struga.

A: Did you go anywhere last weekend?

B: Let me think. Actually I did go somewhere. I went to the Old Bazaar with my parents.

A: Did you go by car?

B: No, we didn't. There is nowhere you can park your car there. We went by bus.

A: How long did it take you to get there by bus?

B: Oh, it wasn't long. Just about 30 minutes.

Always double check visual content!

Online privacy has become very important with the growth of technology and communication. Social Media Networks are a modern-day trend. But when it comes to teenagers, the most important question is how can we actively protect ourselves on these platforms? Users of social media networks share billions of images a day. Sometimes, with these visuals, images and so on, we also share private information and we are not even aware of it. That's why young people should be very careful what they share online. Also, very often we come across visual content that is fake, photoshopped or false. It is important to check if some images are watermarked, if there is a logo or signature to some videos or visual content. Another important thing is to know about the meaning of copyright, and use tools like TinEye or Google Images to search for duplicates.

Now and then

Over the last century, many significant changes happened in the way we live. It is hard to compare the life of the ancient people and the life of the people of the twenty-first century because they are so different. However, even the changes that happened in the last ten years are still amazing.

To start with, people were not able to travel such long distances in a short period of time. The planes were not that popular back then because they used to be a very expensive means of transport. Nowadays, we live in a very mobile world. We have fast and comfortable cars and more and more people also travel by plane. Moreover, in the past, people had to work much harder because they did not have tools that made their work easier. Today, most of the difficult and dangerous work is done by computers and other machines. In the past, the conditions of living were not as comfortable as they are now. There were no bathrooms and running water in many houses, and some people could not afford household appliances like refrigerators, TV sets, or vacuum cleaners, because they were luxurious goods. Another difference between living now and in the past is the fact that nowadays education is much easier. In the past, there were fewer schools and the quality of education was much poorer. Nowadays it is much easier to find the educational materials that you need thanks to the Internet. Another difference is that in the past there were not that many sources of entertainment. Therefore, people used to spend more time with their friends.

Nogoba was a cavegirl. She lived in a cave with about 40 other people. Cavepeople lived in big groups to help each other. Their lives were very dangerous. There were many wild animals near the caves - lions, tigers, bears and elephants. The cavemen hunted. They killed animals for food. The children's jobs were dangerous, too. Nogoba and her friends went to the river every day to get water. Sometimes, the river was very deep. Sometimes, there were animals near the river. For many months of the year, Nogoba was cold. There was ice and snow everywhere. It was difficult to be warm. The children sometimes went to sleep by the fire. Sometimes Nogoba and her friends went to find fruit and nuts to eat. Sometimes the fruit and nuts were poisonous and everyone became ill. There weren't any cave doctors or cave

hospitals!

A friend in need is a friend indeed!

In a land far away, there was great poverty: only the rich could live without any problems. Three of those rich men were travelling on the same road, when they came to a very poor village. Three rich men reacted differently when they saw how poor the people were. The first couldn't stand to see it, so he took all the gold and jewels from his wagons and shared them out among the villagers. The second rich man gave the villagers all his food and drink, since he could see that money would be of little use to them. He made sure that each villager received their fair share and would have enough food to last for some time. Then, he left. The third rich man, speeded up and travelled straight through the village without stopping. The two other rich men saw this from a distance, and commented how the third rich man lacked compassion. It was good that they had been there to help the poor villagers. However, three days later, they met the third rich man who was travelling in the opposite direction. He was travelling quickly, but his wagons, instead of the gold and valuables, were now full of farming tools, and sacks of seeds and grain. He was heading to the poor village to help them out of poverty.

- *So, what is the moral of the story? There are some generous people who give only so that people can see how much they are giving. Other generous people really try to help others, but only so that they can feel better about themselves. But there is the third kind, the best kind. To them it doesn't matter what the others think of them. Nor do they give in a showy way. Instead, they truly worry about how best to improve the lives of those they are helping. They give greatly of something much more valuable than money. They give their time, their vision and their lives.*

Tema: NAŠE OBRAZOVANJE NAŠA BUDUĆNOST

Ukupno časova: 27

Rezultati učenja

Učenik/učenica će biti sposoban/na da:

1. prepoznaje i primjenjuje rečenice koje izražavaju obavezu i zabranu, te tumači i formuliše složene uzročno-posljedične rečenice;
2. čita i razumije kratke jednostavne tekstove, oglase i brošure vezane za zanimanje, obrazovanje i tehnologiju;
3. govori i učestvuje u kratkim jednostavnim dijalozima o prošlim radnjama koje su trajale u određenom trenutku u prošlosti, budućim planovima i dogovorima, predviđanjima, željama, namjerama;
4. piše kratak jednostavan opis škole i planove za buduće obrazovne aktivnosti/interesovanja.

Sadržaji i (pojmovi):

Standardi za ocjenjivanje:

<p>a) Jezičke funkcije:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● iskazivanje /izražavanje budućnosti (želje, namjere, radnje i predviđanja) ● iskazivanje radnji u toku u datom trenutku u prošlosti ● iskazivanje obaveze ● iskazivanje zabrane ● izražavanje mišljenja upoređivanjem različitih školskih okruženja ● opisivanje profesija/zanimanja ● iskazivanje interesovanja i lične motivacije za učenje ● izražavanje uzročno-posljedične veze ● postavljanje pitanja u cilju dobijanja konkretnih informacija ● donošenje zaključaka na osnovu informisanog stava 	<ul style="list-style-type: none"> ● Koristi odgovarajuće buduće vrijeme da izrazi želju, namjeru ili predviđanje. ● Odgovara na jednostavna pitanja sastavljanjem rečenica u <i>Past Continuous Tense</i> kako bi opisao radnju koja se dogodila u određenom trenutku u prošlosti. ● Sastavlja rečenice sa modalnim glagolom <i>must</i> da iskaže obavezu. ● Sastavlja rečenice sa modalnim glagolom <i>mustn't</i> da iskaže zabranu. ● Upoređuje različite školske sredine koristeći pridjeve i njihove antonime formirane negativnom pretstavkom <i>-un</i>. ● Povezuje nekoliko jednostavnih rečenica u misaonu jedinicu da opiše određenu profesiju/zanimanje. ● Koristi oblike budućeg vremena kao i glagolske oblike <i>Present Simple Tense</i> da izrazi interesovanje i/ili ličnu motivaciju za učenje. ● Identificira uzroke i posljedice iz kratkog slušanog ili pročitano pasusa. ● Konstruiše gramatički ispravne upitne rečenice koristeći sve upitne riječi kako bi dobio konkretnu potrebnu informaciju. ● Prepoznaje činjenice u jednostavnom pročitanoj/slušanom jednostavnom pasusu o profesijama, obrazovanju, tehnologiji i odgovara na pitanja kako bi izrazio zaključak zasnovan na činjenicama.
<p>b) Leksičke jedinice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● profesije/zanimanja: <i>builder, cook, dentist, doctor, fashion designer, hairdresser, movie director, secretary, psychologist, pedagogue, pilot, reporter, singer, vet, butcher, librarian, journalist, janitor</i> ● pridjevi za opisivanje karakteristika različitih profesija/zanimanja: <i>creative, busy, polite, hard-working, patient, caring, space-oriented, kind, entertaining, brave</i> ● obrazovanje: <i>classmate, classroom, examples, homeroom, instructions, PE (Physical Education),</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● Prepoznaje značenje imenica koje se koriste za imenovanje profesija/zanimanja i koristi ih na odgovarajući način u datom kontekstu. ● Koristi veći broj usvojenih pridjeva da opiše različite profesije/zanimanja. ● Opisuje (pismeno i usmeno) školsko okruženje koristeći usvojene leksičke jedinice vezane za obrazovanje. ● Navodi stavke vokabulara koje se odnose na tehnologiju i objašnjava njihovo značenje. ● Koristi glagolske i imeničke kolokacije da opiše jednostavnu primjenu tehnoloških pomagala kao dio svakodnevnog života. ● Razlikuje značenje imenica koje izražavaju empatiju/ saosjećanja i povezuje ih sa datim kontekstom. ● Učestvuje u jednostavnom dijalogu koristeći usvojene idiomatske i frazeološke izraze za izražavanje empatije. ● Koristi brojne usvojene fraze da opiše školsko okruženje. ● Prepoznaje značenje određenog broja idioma vezanih za školsko okruženje

primary/secondary school, principal, pupil, school age, school trip, subject, test, tutor, schedule, Teams, portfolio, competition, grading, notes/marks/grades

- fraze iz oblasti obrazovanja: *take part in competition, do a project, write a portfolio*
- idiomi vezani sa oblasti obrazovanja: *bookworm, to learn by heart, to be lost in thought, teacher's pet, class clown, cheat sheet, to ace, to play hooky, to miss class, to hit the books*
- tehnologija: *charging cable, charger, developer, device, electric toothbrush, follower, gadget, games console, laptop, mp3 player, password, social network, wireless, smart watch, modem, application, browser, content, visualisation, home page, LAN, WIFI*
- kolokacije od glagola i imenice povezane sa tehnologijom: *download a file, search the net, send a(n) email/message, surf online*
- pojmovi sa kojima se iskazuje empatija/saosjećanje: *pity, sorry, kindness, tenderness, generosity, sympathy, charity, support, love, care, favour*
- idiomatski i frazeološki izrazi za iskazivanje empatije/saosjećanja: *break a leg, get on well with someone, give someone a kiss, like/love each other, shake hands, spend time with, stay in, take place, take part in*

i prevodi ih odgovarajućim ekvivalentom na maternjem jeziku i/ili objašnjava njihovo značenje.

c) Gramatičke strukture:

- uvježbavanje glagolskih oblika za iskazivanje budućnosti (*be going to*) u potvrdne, odrične i upitne rečenice za sva lica u jednini i množini
- oblik i upotreba *Past Continuous Tense* za sva lica u jednini i množini u potvrdne, odrične i upitne rečenice
- priloški izrazi i fraze za iskazivanje dugotrajnosti radnje u prošlosti: *all day long, for two hours*
- modalni glagol za iskazivanje obaveze: *must*
- modalni glagol za iskazivanje zabrane *mustn't*
- stvaranje riječi sa dodavanjem negativnog prefiksa *un-* pridjevima (*fair/unfair, pleasant/unpleasant, true/untrue, happy/unhappy, able/unable, available/unavailable*)
- prilozi za način izvedenih od pridjeva (*bad - badly, careful - carefully, certain - certainly, clear - clearly, easy - easily, happy - happily, quiet - quietly, slow - slowly*)
- veznici za iskazivanje uzročno-posljedičnih veza (*because, therefore*)
- kolokacije sa glagolom *get*: (*get dressed, get ready, get a job, get angry, get a job, get wet, get married/divorced, get ready, get lost, get home*);
- frazalni glagoli sa osnovom od glavnog glagola *get*: (*get up, get down, get in, get out; get away, get back, get over, get off*)

- Razlikuje upotrebu glagolskih oblika koji izražavaju budućnost za planirane i neplanirane radnje u potvrdnim, upitnim i odričnim rečenicama.
- Nabraja izuzetke u pravopisu prilikom dodavanja glagolskog sufiksa *-ing*.
- Prepoznaje oblik i upotrebu sufiksa *-ing* za nesvršene glagole.
- Koristi odgovarajući oblik lica i broja pomoćnog glagola *TO BE* u *Past Continuous Tense*.
- Prepoznaje i koristi glagole nesvršenog vida da izrazi radnju koja se odvijala/dešavala u određenom trenutku/periodu u prošlosti.
- Primjenjuje pomoćni glagol i inverziju subjekta da napravi upitne rečenice u *Past Continuous Tense*.
- Razlikuje duge i kratke odrične oblike pomoćnog glagola *TO BE* u *Past Continuous Tense*
- Sastavlja (pisane i izgovorene) proširene rečenice koristeći usvojene priloške izraze i fraze kako bi opisao trajanje radnje koja se dogodila u prošlosti.
- Razlikuje punoznačne od modalnih glagola.
- Razlikuje značenje modalnog glagola *must* za izražavanje obaveze od negativnog oblika *mustn't* za izražavanje zabrane.
- Stvara antonime dodavanjem negativnog prijedloga *-un* brojnim pridjevima i upotrebljava ih u skladu s tim u datom kontekstu.
- Prepoznaje sufiks za priloge izvedene od pridjeva i navodi izuzetke.
- Primjenjuje pravopisna pravila i izuzetke kada piše rečenice koje sadrže priloge za način.
- Opisuje detaljniju glagolsku radnju koristeći određeni broj priloga za način.
- Formulise (pismeno i usmeno) složene rečenice koristeći veznik *because* kako bi izrazio zaključak zasnovan na činjenicama nakon čitanja/slušanja kratkog odlomka.
- Povezuje dvije rečenice u misaonoj cjelini s prilogom *therefore* da bi se izrazila posljedica nakon navedene činjenice.
- Sastavlja (pismeno i usmeno) rečenice koje sadrže ranije usvojene česte kolokacije uz glagol *get*.
- Prepoznaje oblik frazalnih glagola i razlikuje značenje određenog broja učestalih frazalnih glagola sa korijenom od glagola *get*.

<p>d) Sadržaji za diskusiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Obrazovanje kod nas i u drugim zemljama kroz kritičko mišljenje; ● Učenje kroz pomoć zajednici (školskoj i lokalnoj zajednici); ● Međunarodni dan kreativnosti i inovativnosti (<i>World Creativity and Innovation Day is celebrated on April, 21</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> ● Upoređuje pročitane činjenice i informacije u vezi sa profesijama, obrazovanjem i tehnologijom iz drugih zemalja sa svojom kulturom. ● Navodi primjere vlastite uloge i uloge drugih u životu škole i lokalne zajednice. ● Iskazuje svoju kreativnost različitim oblicima uključujući usvojenu leksiku za kreativnost i inovacije.
<p>Primjeri za aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Grammatical chairs.</i> Učenike podijeliti u tri tima. Poredaju se tri stolice ispred table označene sa: <i>Present Continuous Tense, be going to</i> i <i>will</i>. U zavisnosti od toga na kojoj će stolici sedeti, učenik izgovara rečenicu u budućem vremenu sa naznačenom konstrukcijom. Svaka tačna rečenica zarađuje poen za tim. Pobjednik je tim sa najviše bodova. ● <i>Park life.</i> Učenicima se pokazuje slika ljudi u parku koji rade različite aktivnosti. Od njih se traži da je pažljivo pogledaju, a zatim se slika uklanja. Učenici pišu rečenice u <i>Past Continuous Tense</i> pokušavajući opisati šta ljudi na slici rade. Na pr. <i>Oliver was walking his dog./Mia was playing her violin. /Tom and Mary were having a picnic.</i> ● <i>Fortune telling.</i> Učenici igraju uloge kako bi uvježbali modalni glagol <i>will</i> za predviđanje budućnosti. Na kristalnoj kugli ili magičnom ogledalu učenik u ulozi gatare gledajući u magični predmet ili u dlan prijatelja predviđa njegovu/njenu budućnost, na pr. <i>You'll be a famous fashion designer./You'll travel around the world./You won't have any problems on the science test.</i> ● <i>Mixed Future tenses.</i> Na prethodno pripremljenom nastavnom listu učenici dopunjuju rečenice pravilnim oblikom glagola (<i>Present Continuous, 'be going to' ili 'will'</i>), s ciljem uvježbavanja iskazivanja/izražavanja budućnosti. ● <i>What was everybody doing?</i> Igra za uvježbavanje <i>Past Continuous</i>. Jedan učenik napušta učionicu, a ostali počinju imitirati ili raditi radnju prikazanu na kartici. Učenik koji se vraća u učionicu pokušava izgovoriti rečenice u <i>Past Continuous Tense</i> kako bi opisao šta su svi radili kada je ušao unutra. Na pr. <i>Ana was dancing. Emma was jumping up and down.</i> ● <i>Place the events in order.</i> Od učenika se traži da obrate pažnju na hronološki redoslijed događaja kako bi mogli pravilno poredati rečenice i sastaviti priču. ● <i>Perfect people.</i> U ovoj aktivnosti učenici pišu i raspravljaju o tome kako bi željeli da se različiti ljudi ponašaju koristeći modalne glagole <i>must</i> za obavezu i <i>mustn't</i> za zabranu. Prvo sami popunjavaju rečenice o tome kako bi željeli da se različiti ljudi ponašaju koristeći <i>must</i> i <i>mustn't</i>, zatim diskutuju i upoređuju svoje odgovore u grupama i razgovaraju o tome koje kvalitete svaka osoba iz radnog lista treba da ima. ● <i>It's prohibited.</i> Na prethodno pripremljenom nastavnom listu učenici povezuju zabranjene radnje sa odgovarajućim lokacijama, kako bi uvježbali modalni glagol za zabranu <i>mustn't</i>. Zatim učenici čitaju listu čudnih starih zakona iz zemalja širom svijeta i odlučuju da li su istiniti ili ne tako što pored svakog zakona pišu T za tačno ili F za netačno. 	

- *Complete the sentences.* Učenici dopunjuju rečenice riječima koje nedostaju (pridjevi). Na pr. *I love my job. I learn new things every day! It's so _____.*
- *Adjective word search.* Učenici pokušavaju pronaći navedene pridjeve koji opisuju profesije/zanimanja u datom osmosmjeru. Na pr. *creative, busy, polite, hard-working, patient, caring,* i dr.
- *Hangman.* Učenici podijeljeni u dva tima uz igru vješala pokušavaju pogoditi slova jedno po jedno kako bi riješili riječ zagonetka. Na pr. *school trip, subject, test, tutor, schedule, Teams, portfolio,* i dr.
- *Match the adjectives with their antonyms.* Na interaktivnoj tabli se aktivira vježba u kojoj učenici prvo povezuju dati pridjev sa odgovarajućim antonomom, a zatim isti koriste za pisanje rečenice. Na pr. *happy/unhappy – He was really unhappy yesterday.*
- *Find the missing word.* Učenici dopunjuju rečenice ispravnim oblikom riječi u zagradi. Na pr. *I'm sorry, but you didn't do very well (good). /You should try to act normally (normal).* kako bi uvježbali priloge za način izvedenih od pridjeva.
- *Battle it out.* Igra sa priložima za način koja pomaže učenicima da uvježbaju osnovne priloge načina. Cilj igre je da učenici pronađu sve protivničke bojne brodove (prilozi) pozivajući se na koordinate na datoj mreži. Igra se nastavlja sve dok se prilog načina potpuno ne otkrije, a učenici pokušavaju potopiti protivnički brod pravilnim korištenjem otkrivenog priloga u rečenici.
- *Roll the dice, and make a sentence.* Kroz igru kockice, učenici bacaju i sastavljaju kratke rečenice sa naučenim vokabularom za frazalni glagol *get*. Na pr. *Please, get on the bus as quick as possible. If you want to get in, you'll need the gate code and the key.*
- *Antonyms.* Učenici prvo kreiraju antonime zadatih pridjeva na radnom listu dodavanjem negativnog predloga *un-*, a zatim pokušavaju da ih koriste u gramatički ispravnim rečenicama. Na pr. *We spent a pleasant day in Mavrovo. The weather was rather unpleasant in Galichnik.*
- *Continue the sentences.* Učenici sastavljaju proste rečenice u vezi sa svojom školom/drugarima/saučenicima iz razreda u svesci. Zatim međusobno razmjenjuju sveske i nastavljaju rečenicu saučenika iz razreda, pokušavajući da daju razlog za pisani iskaz. Na pr. *He didn't come to school yesterday because he was ill/because he took part in a state competition.; Education is very important in our life. Therefore, we need to study more.*
- *Age of technology.* Koristeći IKT, učenici na jednom od pretraživača istražuju činjenice i informacije vezane za profesije, obrazovanje i tehnologiju u drugim zemljama. Zatim kroz diskusiju pokušavaju da ih uporede sa našom zemljom da bi konačno uporedili dobre i loše strane u našoj i drugim kulturama.
- *Donate your own artwork* - Učenici su na času podijeljeni u nekoliko grupa i zajedno prave slikovnicu-spomenar - jedna od grupa je zadužena da napiše kratku motivacionu poruku na engleskom jeziku; druga grupa crta ilustracije; treća grupa je zadužena za ukrase u slikovnici; četvrta grupa boji crtež i upisuje tekst u slikovnicu, koja se potom poklanja dječijem vrtiću uz poruku: spomenar za budućnost.
- *Creative hub.* Učenici kreiraju poster sa uključenim porukama, kratkim paragrafima i sloganima na temu World Creativity and Innovation Day kako bi podigli svijest o važnosti kreativnosti i inovativnosti u rješavanju problema u vezi sa unapređenjem Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, također poznati kao „globalni ciljevi“.
- Primjeri za čitanje sa razumijevanjem i/ili pričanjem:

*Bummer! I forgot to phone my sister! I'll do it after school.
I'm going to phone my sister after dinner. I told her I'd call at 8 o'clock.
I can't decide what to wear tonight. I know! I'll wear my blue dress.
I'm going to wear my blue dress tonight.
There's no orange juice. I'll buy some when I go to the shops.
I'm going to go to the supermarket after work. What do we need?
Great news! The after-work meeting is cancelled. I'll go to that yoga class instead.
I'm going to try to visit my relatives in Canada this summer.
The restaurant is reserved for dinner at 9 o'clock. We're having a drink at the bar first.
I'm meeting Almira at 10 o'clock this Sunday.
We're having a party next Saturday. Would you like to come?*

*A fashion designer is a creative and interesting profession.
You need to be extremely patient, space-oriented, and focused if you want to become a pilot.
The main characteristic of a secretary's work is to be polite, kind and hard-working.
Our English language home assignment is writing a portfolio.
History is the most difficult subject for me; I have a problem learning all those names and dates by heart.*

*Do you know what to buy your dad for his birthday? Yes, I am going to buy him a watch.
My wife and I are going to start a new business. We're planning to open an antiques shop.
You do know that I am going to move to America, right?*

*The children were doing their homework when I arrived home.
They were meeting secretly after school.
Her English was improving greatly with the help of her new tutor.
My hair was going grey so I had to dye it.
The town was growing and changing quickly.
What were you doing at 10 pm last night?
What were you doing when he arrived?
She was cooking dinner when I telephoned her.
We were having early dinner outside on the porch when it started to rain.
Ramona went home early that evening because it was snowing heavily.*

You must brush your teeth at least three times a day.

You mustn't forget to do your homework regularly.

She must study hard if she wants to pass her exams.

You mustn't fight with your classmates.

He must listen to his teacher very carefully.

You mustn't be rude to your grandparents.

I really hate to get up early in the morning.

I can't see what you are trying to get at. I was telling you the truth, cross my heart!

We don't earn much money at present but we can get by.

Work pressure is really getting me down. I am exhausted and nervous all the time.

We are getting off at the next train station, son. Get ready and put on your raincoat. I don't want you to get wet, it's pouring outside.

How could you get away with cheating on the test? You should be ashamed of yourself!

Painters don't necessarily get on well with one another.

Six theatre companies were selected to take part in this year's festival.

Harry Styles jumped over the railing to shake hands with the fans.

I want to be a pilot and travel the world.

They are going to the Faculty of Law because they are having a presentation there.

Philip is taking the plane tomorrow at 8:00.

Next year, the scholarship fund will be higher than this year.

I wanted to go out but it was raining outside. I was feeling tired of being trapped inside the house. I tried to play with my sister but she was doing her homework. My father was reading his book and my mother was watching TV.

First we're going to learn about sides of the world. Then, we will go on a school trip.

A: How is a house built?

B: First, you build the foundations. Then, you build the walls and roof. Finally, you provide the furniture and appliances.

You mustn't take photographs of the paintings and you must turn your mobile phones off.

I am going to become a vet. This is someone who loves animals and gives them medical treatment.

When I grow up I want to be a teacher. Teachers share their knowledge and care about the students.

I will get ready for the Maths competition on Monday.

Teacher, will you tell me the meaning of these words? I really need them for my presentation.

Tim: I am taking part in the school debate team! Our first public debate is this Monday!

Liz: That's super -cool! Break a leg!

I get angry when someone says I can't take part in the game. That's really unfair. We should all play together.

Do you know how cool Astronomy is? I'm a member of the Astronomy club in our school. We meet once a week. I hope one day I'll get a job at NASA.

Are you going to take part in the school club meeting tomorrow?

Where will the event take place?

A: What did you get on the test?

B: I got a B -! That is so unfair.

A: Is it true that Tom got fired?

B: No, that is so untrue, he got promoted to the company's office in London.

I am trying to reach Penny but she is unavailable. Is something wrong with her phone?

Education is very important in your life. Therefore, we need to study more.

A: I am so glad that you and Jim get on well. He is a really good friend of mine.

B: I love spending time with him. He is so funny.

I'm buying this gadget for the PS4 because I can't play the game without it.

The best education system in the world!

Finland has an excellent public education. Finnish education seems weird because it breaks a lot of the rules that we take for granted. Children enter school at the age of seven and have more recess and fewer hours in school than US children— almost 300 hours less than the USA. Their homework load is light, and there are no gifted programs, almost no private schools, and no national standardised tests. “We used to have a system which was really unequal,” stated the Finnish Education Chief in an interview. “My parents never had a real possibility to study and have a higher education. We decided in the 1960s that we would provide free quality education to all. Even universities are free of charge. Equal means that we support everyone and we’re not going to waste anyone’s skills. We created a school system based on equality to make sure we can develop everyone’s potential. Now we can see how well it’s been working.” Finland today is among the top nations on the PISA testing and last year, it scored at or near the top on all measures.”

Community service starts with you

- 1. Donate clothes that you no longer wear. Search your closet to find items in good condition that you’ve outgrown or don’t wear anymore. Take them to your local Red Cross Center or some community shelter.*
- 2. Donate toys. Certain shelters, and foster parent organizations, welcome the donation of new or slightly used toys and stuffed animals.*
- 3. Find others to join a shared cause. Create or join a campaign through social media. You can choose the cause, the amount of time and the type of service in which you want to participate (donations, face-to-face, events, taking a stand, etc.).*
- 4. Donate books. Collect children’s books and other reading materials for shelters, libraries and schools, then ask if they need volunteer readers.*
- 5. Help those close to home. Offer to collect leaves, clear the snow, or do housework for someone in need. Community service starts with you - we learn through giving!*

Being 21 century creative

Tech -free School Silicon Valley in California is America’s digital centre. In the heart of Silicon Valley there is a school called Waldorf School where children learn without any electronic devices. It is strange because their parents work for Google, Apple and Yahoo. In most schools across the USA, computers, ipads, tablets and other electronic devices are everywhere. But things look very different at Waldorf Schools, where technology and screens aren’t used at all through 8th grade. “I don’t look for answers on my phone or a computer. I ask my teachers or friends to help me.” - says Charlie Bingaman, a student at Waldorf School. “Running around and having fun outside is much better than playing video games” - says Fiona Gillogly, another student at the same school. Waldorf School is a tech-free school. Waldorf students have classes every day from 8.00 to 15.00, five days a week. Creativity is very important at this school. Therefore, the students learn through games, music, dance and theatre. Also, they practise crafting skills such as knitting.

Jemma Austen:

"I was really sad when my teenage daughter quit writing, doing art projects, and drawing story books as she had in her younger years. I worried as she spent more time online and finally asked her why she didn't do projects anymore.

She replied, "Mom, but I do lots of projects, I'm just taking my creativity online." Sophie showed me what she did on her computer. I realised that she was in fact new-age creative: she wrote fiction, poetry, short stories, and novels. Indeed, she was still very original and inventive, but in a different medium, somewhat like paint artists are different from sculpture artists."

Ted Hardy:

"My son designed and created websites, wrote code to run electronic robots from the computer, and designed comics. Many teens create blogs, vlogs, PowerPoint presentations, music compositions, funny memes, and videos. In fact, many teenagers today use the internet to generate content, not simply to view it—and much of what they create is brilliant! Kids are encouraged to use technology for creativity, because they can so easily share what they create; and if it's funny, it becomes even more fun."

Tema: **DRUŠTVO I ŽIVOTNA SREDINA**

Ukupno časova: **27**

Rezultati učenja

Učenik/učenica će biti sposoban/na da:

1. sluša i izdvaja ključne informacije iz kratkih i jednostavnih audio-medijskih snimaka na teme vezane za životnu sredinu, koji sadrže spor i jasan govor;
2. čita jednostavne kratke tekstove vezane za svakodnevne društvene teme sa konkretnim sadržajem, ukratko ih prepričava, izvodi zaključak i na osnovu pročitano izražava lični stav;
3. govori i komunicira u jednostavnim svakodnevnim situacijama koje zahtijevaju jednostavnu i direktnu razmjenu informacija;
4. piše o svakodnevnim pojavama u svom okruženju s naglaskom na životnu sredinu.

Sadržaji i (pojmovi):

a) Jezičke funkcije:

- učtivo izražava ponudu/zahtjev/želju
- izražavanje i naglašavanje (vremena) trajanja prošle radnje

Standardi za ocjenjivanje:

- Sudjeluje u jednostavnom dijalogu formuliranjem potvrdnih i upitnih rečenica koje sadrže gramatičku strukturu *would like + to* infinitiva za izražavanje ponude / zahtjeva / želje.
- Sastavlja proširene rečenice koje sadrže priloške odredbe vremena kojima se ističe trajanje radnje.

- izražavanje dugotrajne radnje u prošlosti prekinuta drugom prošlom kratkotrajnom radnjom
- izražavanje pritužbe/savjeta sa primjenom modalnih glagola *should/ shouldn't*
- opisivanje geografskih predjela, planeta i zvijezda
- izražavanje određene zapovjedi vezane sa životnom sredinom i prava svih oko nas
- izražavanje ličnih mišljenja i stavova za dopadanje/nedopadanja određenih aktivnosti
- slanje poruka pozitivnog sadržaja za opću dobrobit
- izražavanje mišljenja i stavova za razumijevanje različitosti i sličnosti koje proizlaze od različitih naroda i kultura

- Formulira (usmene i pismene) složene rečenice koje sadrže glagol u *Past Simple Tense* i glagol u *Past Continuous Tense*.
- Prepoznaje jezičku funkciju kroz modalne glagole u slušanom iskazu.
- Koristi modalni glagol *should/shouldn't* u rečenici da izrazi pritužbu/savjet.
- Sastavlja (pismeno i usmeno) rečenice o pojedinim geografskim predjelima, planetama i zvijezdama uz odgovarajuću primjenu člana.
- Navodi osnovna pravila i principe vezane uz životnu sredinu.
- Sastavlja potvrdne i odrične rečenice s glagolskom konstrukcijom poput like + (-ing) za izražavanje ličnog mišljenja ili (ne)svidanja određene aktivnosti.
- Reproducira usvojene rečenične obrasce kroz koje se izražava pozitivan sadržaj za opću dobrobit ljudi i životne sredine.
- Daje primjere običaja i tradicije u različitim zemljama i uspoređuje ih s vlastitom kulturom.

b) Leksičke jedinice:

- pridjevi za opis prirodnih resursa (rijeke, mora, okeana, planina, planeta): *deep, long, cold, light/dark blue, flowing, volcanic, massive, colourful, sparkly, celestial, radiating, round, spherical, wavy, calm*
- prirodne katastrofe: *earthquake, storm, flood, drought, wildfire, volcano, hurricane, tornado, tsunami*
- životinje: *alligator, chimpanzee, dolphin, fox, giraffe, hyena, insect, kangaroo, mouse, octopus, owl, panda, penguin, polar bear, rat, seal, shark, snail, swan, turtle, whale*
- kolokacije vezane sa životnom sredinom/okolinom i njenim potencijalnim zagađivačima: *acid rain, climate change, greenhouse effect, ozone layer, global warming*
- kolokacije od glagola i imenice, vezane sa zaštitom životne sredine: *save (energy), conserve (energy), protect (animals), reuse (clothes), recycle (plastic/glass/paper), reduce (pollution), collect (litter), filter (the air), use (renewable energy)*
- ekologija: *habitat; food chain (producer, consumer), prey, population, organisms, species, extinction, diversity, ecology, rainforest, wildlife*
- idiomatski i frazeološki izrazi sa dijelovima planete: *down to Earth, on another planet, drop*

- Prepoznaje značenje pridjeva za opisivanje prirodnih resursa i prikladno ih upotrebljava ispred određenog geografskog pojma.
- Ukratko objašnjava prirodne katastrofe i njihove posljedice.
- Razlikuje značenje pojmova kojima se nazivaju divlje životinje i koristi ih u kratkom opisu konkretne životne sredine.
- Prepoznaje značenje niza ranije usvojenih pojmova koji opisuju multikulturalizam.
- Određuje značenje nepoznatih riječi iz konteksta.
- Pravi rečenice koristeći usvojene kolokacije vezane uz životnu sredinu/okolinu i njene potencijalne zagađivače.
- Čita i/ili piše kratki fokusirani odlomak na temu ekologije koristeći prethodno naučene ključne riječi vezane uz okoliš.
- Spaja određeni broj glagola s odgovarajućim imenicama kako bi sastavio česte kolokacije vezane sa životnom sredinom.
- Prepoznaje značenje određenog broja jednostavnih idiomatskih i frazeoloških izraza s dijelovima planeta Zemlje.

<p><i>in the ocean, go to the ends of the earth, to disappear off the face of the earth</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● multikulturalizam: <i>ethnicity, diversity, culture, race, beliefs, mixture, variation, worldwide, community</i> 	
<p>c) Gramatičke strukture:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● uvježbavanje kontrastiranjem složenih glagolskih konstrukcija (<i>would like + to infinitiv / prefer + (-ing), like + (-ing)</i>) ● uvježbavanje prošlih vremena kontrastiranjem (<i>Past Simple Tense i Past Continuous Tense</i>) s usvojenim priložima i priloškim odrednicama za prošlo vrijeme ● modalni glagoli za izražavanje prigovora <i>should/shouldn't</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● Razlikuje upotrebu složenih glagolskih konstrukcija za izražavanje specifičnih želja/zahtjeva/poziva od općih želja/afiniteta. ● Konstruira proširene i složene rečenice za opisivanje prošlih događaja razlikovanjem glagola svršenog i nesvršenog vida. ● Primjenjuje gramatička pravila za modalne glagole za izražavanje savjeta i/ili pritužbe. ● Sastavlja (pisane i izgovorene) složene rečenice u prošlom vremenu pomoću veznika <i>while i when</i>. ● Koristi određeni član ispred imenica koje su jedini predstavnici svoje vrste, ispred množine geografskih imena, ispred imena rijeka, mora, okeana, uz dijelove zemaljske kugle, uz imena planeta i ispred superlativa pridjeva.

- upotreba veznika za izražavanje jednovremenih prošlih dugotrajnih radnji i radnji u određenom trenutku prošlosti (*while, when*)
- određeni član (the):
 - ispred imenica koje su jedini predstavnik svoje vrste: *the Sun*
 - ispred geografskih naziva u množini: *The Alps, The Netherlands; The United States; The United Kingdom;*
 - ispred imena rijeka, mora, okeana: *The Thames, The Black Sea, The Pacific Ocean.*
 - s dijelovima zemljine lopte: *the South Pole, the North Pole.*
 - s imenima planeta: *The Earth*
 - ispred superlativa pridjeva: *the best, the most beautiful.*
- nepravilna množina imenica: (*mouse/mice, louse/lice, goose/geese, child/children, leaf/leaves, tooth/teeth, foot/feet, fish/fish, sheep/sheep*)
- tvorba riječi dodavanjem niječnog prefiksa *dis* - glagolima (*appear/disappear, able/disable, connect/disconnect, like/dislike, agree/disagree*)
- glagol s prijedlogom: *agree with, agree about, argue with, argue about, worry about, depend on, participate in, wait for*
- frazalni glagoli sa osnovom od glavnog glagola *come* (*come in, come up, come up with, come across, come back, come on, come out, come over, come along, come off*)
- frazalni glagoli koji opisuju prirodne katastrofe: *to sweep through; to rip through; to be caught up in*
- Prepoznaje nepravilnu množinu imenica u zadanom kratkom tekstu i reproducira određeni broj usvojenih nepravilnih oblika množine.
- Stvara antonime dodavanjem negativnog prefiksa *dis* - određenom broju glagola i koristi ih na odgovarajući način u kontekstu.
- Povezuje određeni broj trpnih glagola odgovarajućim prijedlogom.
- Prepoznaje oblik frazalnih glagola i razlikuje značenje određenog broja frekventnih frazalnih glagola s osnovom od glagola *come*.
- Prepoznaje oblik frazalnog glagola i razlikuje značenje određenog broja usvojenih frazemnih glagola koji opisuju prirodne katastrofe.

<p><i>something; to wipe out; to cave in; to head for; to be cut off, run out of, throw away</i></p>	
<p>d) Sadržaj za diskusiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Upoznavanje s multikulturalnim identitetom vlastite zemlje i izgradnja pozitivnog stava prema multikulturalnosti i višejezičnosti; (prihvatanje različitosti u društvu) ● <i>Nemamo rezervnu planetu / klimatske promjene i njihov utjecaj - podizanje svijesti o zaštiti životne sredine;</i> ● Opasnosti društvenih mreža. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Navodi primjere različitih kulturnih navika, običaja, značajnih datuma za različite kulture koje postoje u našoj zemlji. ● Sastavlja složene uzročno-posljedične rečenice kojima izražava pozitivan stav prema različitosti. ● Usvojenim leksičkim jedinicama i rečeničnim obrascima objašnjava klimatske promjene, njihov utjecaj na životnu sredinu, kao i utjecaj na ljude. ● Nabraja opasnosti korištenja društvenih mreža primjenom prethodno usvojenih gotovih fraza i rečeničnih obrazaca.
<p>Primjeri za aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Guess the tense.</i> Učenici pravilnim oblikom popunjavaju praznine u rečenicama (<i>Past Simple / Past Continuous</i>) glagola u zagradi na prethodno pripremljenim nastavnom listu. Na pr. <i>When I _____ (arrive) at the station, Raimond _____ (wait) for me.</i> ● <i>At the restaurant.</i> Učenici se stavljaju u situaciju da dramatiziraju jednostavan dijalog između gosta i konobara u restoranu koristeći potvrdne i upitne rečenice koje sadrže gramatičku strukturu <i>would like + to</i> infinitive kako bi izrazio ponudu/zahtjev/želju. Na pr. <i>A: What would you like for starters Sir/Madam? B: I'll take the tomato soup, please. ...</i> ● <i>Ludo: Past Simple Tense & Past Continuous Tense.</i> Učenici podijeljeni u grupama igraju igru prema poznatim pravilima i pri tom trebaju napisati/kazati rečenice u <i>Past Simple Tense</i> ili <i>Past Continuous Tense</i>, kako bi uvježbali razliku između ova dva vremena, dugotrajna radnja u prošlosti prekinuta drugom prošlom kratkotrajnom radnjom, izražavanje jednovremenih prošlih dugotrajnih radnji. ● <i>A piece of advice.</i> Učenici u njihovim grupama dobiju kartice sa ilustracijama. Na pr. <i>If it's rainy you should take an umbrella.; Tom shouldn't eat so many lollipops. It's bad for his teeth.</i> i dr. ● <i>Matching task.</i> Učenici povezuju opisni pridjev sa odgovarajućom slikom (rijeke, mora, okeani, planete). Na pr. <i>deep – ocean, flowing – river,</i> i dr. ● <i>Protect the environment.</i> Učenici podijeljeni u grupama nabrajaju pravila i principe za zaštitu okoline i iste zapisuju u njihovim sveskama. Na pr. <i>We should plant more trees.; We shouldn't light campfires in the forest.</i> ● <i>Different places, different traditions.</i> Učenici pretražuju na internetu razne običaje i tradicije i iste upoređuju sa našom zemljom. Zatim izrađuju <i>Power Point</i> prezentaciju sa pronađenim primjerima i istu prezentuju pred svojim saučenicima. Na pr. <i>Many American families enjoy Sunday family dinners with extended family members, while in Macedonia we enjoy family dinners every day.</i> 	

- *Sentences with opposite meaning.* Učenici pišu rečenice koje sadrže pridjev sa suprotnim značenjem iz date rečenice. Na pr. *She is connected but I can't hear her. / She is disconnected from the chat. Yes, I agree. – No, I disagree.* kako bi uvježbali kreiranje riječi dodavanjem negativnog prefiksa *dis* – glagolima.
- *Grammar quiz.* Na prethodno pripremljenim gramatičkom kvizu učenici biraju najbolji odgovor od tri ili četiri opcija, kako bi uvježbali složili glagolske konstrukcije (*would like + to infinitive / prefer + (-ing), like + (-ing)*).
- *Match the word with the definition.* Prikazuje se poster sa geografskim pojmovima, učenici imenuju slike i ujedno pokušavaju da povežu imenicu sa definicijom. Na pr. *Venus - the second planet from the Sun. The Pacific - the largest and deepest of Earth's five oceanic divisions.*
- *Around the world.* Svaka grupa učenika dobija po jedan svjetski globus i traži se da nabrajaju što više rijeka, mora, okeana, dijelova zemljine lopte, i dr. i da napišu rečenice sa pojmovima koje će naći. Na pr. *The Pacific is the biggest ocean. The Mississippi River is the second-longest river in North America.*
- *The Earth strikes back - let's talk about natural disasters.* Učenici dobijaju prethodno pripremljene kartice za razgovor na temu prirodnih katastrofa i počinju diskusiju o temi na kartici. Na pr. *What are natural disasters? Give examples./What are often the results of natural disasters?*
- *Definite Article or Zero Article quiz.* Na interaktivnu tablu pusta se kviz, dok učenici biraju tačan odgovor „*the*“ ili „*Ø*“ (*zero article*) kako bi uvježbali pravilno korištenje određenog člana pred imenicama koje su jedini pretstavnik svoje vrste.
- *Unscramble the letters.* Učenici pokušavaju naizmjenično da odgonetnu kolokacije vezane sa životnom sredinom, kako bi poslije sastavili rečenice sa istim. Na pr. *BALOG L WAMINGR - global warming: To stop the meltdown we must slow the global warming.*
- *When-while sentences.* Učenici sastavljaju rečenice u prošlom vremenu sa upotrebom veznika *while* i *when* kako bi opisali događaje na slici okačenoj na tabli. Na pr. *They were having a party when it started to rain yesterday.*
- *Irregular plurals domino.* Na interaktivnu tablu se aktivira interaktivno domino kako bi učenici prepoznali i uvježbali oblike za nepravilnu množinu datih imenica.
- *A funny plural poem.* Učenici se takmiču ko će prvi napisati imenice koje nedostaju u pjesmi o množini imenica birajući od dole nabrojanih. Na pr. *The one fowl is a goose but two are called _____ , Yet the plural of _____ should never be meese.* Zatim popunjavaju prethodno pripremljene ukrštene riječi sa oblikom množine datih imenica.
- *Macedonian culture etiquette.* Učenici istražuju i izrađuju prezentaciju/hamer sa primjerima o različitim kulturnim navikama, običajima, značajnim datumima o različitim kulturama koje egzistiraju u našoj zemlji. Na pr. *When visiting Macedonia do not leave two windows open in a room. There is a cultural belief that when wind passes through a room, it will cause "draught" and people will get sick*
- *Collocate the climate change.* Poslije pročitane pasusa/kratkog teksta, učenici sastavljaju rečenice sa primjenom usvojenih kolokacija vezane sa životnom sredinom/okolinom i njenim potencijalnim zagađivačima. Na pr. *The climate change is causing problems in the lives of millions of human beings.; Global warming causes ocean acidification.*
- *Let's save our planet!* Izradom plakata sa porukama za zaštitu životne sredine učenici se trude da podignu svijest o zaštiti životne sredine. Na pr. *Buy reusable products such as glass bottles, reusable bags, and reusable cups.*

- *Staying safe while using social media.* Otvara se diskusija sa učenicima oko opasnosti koje postoje na socijalnim mrežama i kako iste možemo izbjegavati. Svaka grupa daje nekoliko prijedloga. Prijedlozi koji dobiju najviše glasova zapisuju se na hameru koji se poslije ističe u učionici.
- Primjeri za čitanje sa razumijevanjem i/ili govorom:

Would you like me to help you with your essay?

Can you please give me a hand with this paragraph?

I don't like my work. I wish I could get a better job.

I always have to get home so early. I wish my parents would let me stay out later.

I don't like this place at all. I really wish I lived somewhere more interesting, like in Japan.

These seats are very uncomfortable. I wish we were flying first class.

I was reading the book when all of a sudden, I heard a loud bang.

We were sunbathing and playing cards when a lightning struck the lake.

What were you doing at 8 p.m. last night? I was studying.

Tom couldn't come to the party. He was working all evening.

Five years ago, we were living in my hometown.

I tried to give her some advice, but she wasn't listening.

While I was studying, I suddenly felt sleepy.

When we arrived, Maggie was cooking dinner.

When we arrived, Maggie cooked dinner.

The Ganges rises in the Great Himalayas region. In fact, it rises in the southern Himalayas, on the Indian side of the border with Tibet.

The Bahamas is an island country within the Lucayan Archipelago of the West Indies in the North Atlantic ocean.

The Hague is the seat of the government of the Netherlands. It has a flame in the Peace Palace. The Eternal Peace Flame as it is called never dies. This flame burns beside the entrance to the Palace and was placed there in 2002. The monument housing the flame has a particularly moving inscription: "May all beings find peace"

The Sun is the star at the center of our Solar System. It radiates energy mainly as light, ultraviolet, and infrared radiation. The Sun is the most important source of energy for life on Earth. The equator is an imaginary line in the middle of our planet. It passes through 13 countries and it is halfway between the two poles. The equator divides a sphere, such as the Earth, into the northern and southern hemispheres - the North and the South.

*I came across two homeless children sleeping under a bridge.
She came across some old photos in a drawer.
She came up with a new idea for the anniversary celebration.
I'm not surprised that you don't feel well. That's what comes from not eating the right kinds of food.
These ink stains won't come out of my dress.*

*The explosion ripped through her home.
Whole villages were wiped out by the earthquake. Nothing could wipe out his bitter memories of the past.
The oil spill could wipe out the Gulf's entire turtle population.
In winter, the town is often cut off by snow.*

*Flying into the sky, the goose honked.
Once the wild geese rested long enough, they flew on again.*

*I have only one fish in my fishtank.
I have two different species of fish in my tank, 2 puffer fish and 2 clownfish.*

*Could you take a message, please?
Would you carry this for me, please?
Can you open the door for me, please?
Will you help me with my suitcase, please?*

I was watching TV when she called.

*When the phone rang, she was writing a letter.
While we were having the picnic, it started to rain.*

I was studying while he was making dinner.

While Ellen was reading, Tim was watching television.

They were eating dinner, discussing their plans, and having a good time.

*Buy reusable products such as glass bottles, reusable bags, and reusable cups.
Avoid buying disposable goods such as paper towels, plastic bottles, and plastic bags.
Start a composting and recycling program in communities where there are none.
This will help cut down our waste production.*

Shuto Orizari - the most colourful neighbourhood in the country

The biggest Roma community in Europe Close to Skopje's city centre is the municipality of Shuto Orizari, or Shutka with a population of 18,000 Macedonia's Roma. Life is difficult in Europe's largest Roma settlement. Visiting Shutka feels like visiting another world. The architecture is different than in the rest of Macedonia. There are many colourful houses decorated with lion statues. People speak Romani. Life is lived out on the streets, and it's lived loudly and happily. And there are a lot of geese squawking around many of the front yards - some of which are fighting geese. Shuto Orizari is one of the poorest municipalities in Europe. This small town is lively and dynamic and its bazaar's cheap prices draw Macedonians from all over the country. Customers move from one stall to another in search of bargains. There are different goods for sale: clothing, sunglasses, sports equipment or homemade delicacies. Older members of the Roma community sip Turkish coffee sitting on small chairs beside the street. Waiters in white shirts run around and bring coffee to veiled women, sweets sellers, and smiling bakers. Roma lead a hard life. But the community believes in a better future and that the education system will break out of the cycle of unemployment and poverty. Shutka's children are the same as elsewhere: they wish to fulfil their dreams.

The Environment and the children: making the connection

Children love nature. They jump at the chance to go to the park or beach in the summer and build a snowman in winter. It is important to translate that love of the outdoors into lifelong care for the planet. Creating a close connection between the environment and kids isn't as hard as it may seem - it works best when we start small, lead by example, use hands-on activities, and make it fun.

1. Conserve water

When brushing your teeth, turn off the water. When watering a lawn, learn about water-saver gardening through plant selection.

2. Flick the switch

Turn off the light when you leave the room, turn off the TV if no one is watching it, and finally, try turning off the air conditioner if the summer's not too hot.

3. Close the door

Keep doors to the outside closed so you won't let air conditioning or heat escape.

Don't leave the refrigerator door open for too long while deciding what to eat.

4. Start a Garden (even in your apartment)

Start simple, with window-box herbs.

If you have a backyard, grow broccoli, lettuce, tomatoes, and much more.

Finally, involve in cooking your harvest.

5. Avoid disposables

Use recyclable containers when packing lunchboxes. Also, use cloth napkins with dinner, or carry a hankie instead of paper tissues.

6. Recycle

Learn what can be recycled instead of becoming household waste.

Put your old homework in the paper bin & yoghurt containers in the plastic bin.

“Complete the circle” by buying recycled products such as paper.

7. Reuse

Clean out jam or jelly jars and reuse them as drinking glasses.

8. Compost

Learn what can and can't be used for garden compost. Try to sort out the food waste. Use the fertiliser in your window boxes and garden.

9. Walk or bike

Walk or take a bike to school, to friends' houses, or to the store.

10. “Experience” gifts

Toys break or you quickly get tired of them and they end up in the landfill. Instead, rock climbing or camping is a great way to have fun and learn about the environment.

Staying safe while using social media

- 1. Do not post personal information such as location, email address, phone number or date of birth;*
- 2. Be very careful about what images and messages you post, even among close friends - once they're online, they can be shared widely and are very difficult to remove;*
- 3. Talk to your parents/legal guardians if you come across something you find offensive or disturbing;*
- 4. Keep a record of anything abusive or offensive you receive and report any issues to the site admin - most sites have a simple reporting process, usually activated by clicking a link on the site;*
- 5. If you make an online friend and want to meet him/her in real life, you should go together with your parent/guardian to check if the person is who he/she says he/she is;*
- 6. Be aware of online scams - these are usually offers that seem too good to be true;*
- 7. Do not enter in any online discussions - they usually attract potentially dangerous users;*
- 8. If you suspect someone is stalking or harassing you, you should contact the police or the Child Exploitation and Online Protection (CEOP)*

INKLUZIVNOST, RODOVA RAVNOPRAVNOST/SENZITIVNOST, INTERKULTURALNOST I MEĐUPREDMETNA INTEGRACIJA

Nastavnik obezbjeđuje inkluzivnost uključivanjem svih učenika u sve aktivnosti za vrijeme časa. Pri tom, omogućava da svako dijete bude kognitivno i emocionalno angažovano korišćenjem adekvatnih pristupa (individualizacija, diferencijacija, timski rad, saučenička podrška). U radu sa djecom sa smetnjama primjenjuje individualni obrazovni plan (prilagođen rezultatima učenja i standarda za ocjenjivanje) i uvijek kada je moguće koristi dopunsku podršku drugih lica (lične i obrazovne asistente, obrazovne medijatore, tutore volontere i profesionalce iz škola sa resurnim centrom). Redovno prati sve učenike, posebno one iz ranjivih grupa, kako bi mogao navremeno identifikovati poteškoće u učenju, da podstiče i podržava postizanje rezultata u učenju.

U realizaciji aktivnosti nastavnik podjednako tretira i dječake i djevojčice pri čemu vodi brigu kako im ne bi dodijelio rodovo stereotipnu ulogu. Nastoji da obezbjedi balans na osnov pola u formiranju grupa za rad. U izboru dopunskog materijala u nastavi koristi ilustracije i primjere koji su rodovo i etnički/kulturno senzitivni i podstiču rodovu ravnopravnost, odnosno promovišu interkulturalizam.

Uvijek kada je moguće nastavnik koristi integraciju tema/sadržaja/pojmova u planiranju i realizaciji nastave. Integracija omogućava učenicima da uključe perspektive ostalih nastavnih predmeta u onome što izučavaju u ovom nastavnom predmetu i da povežu znanja iz različitih oblasti u jednu cjelinu.

OCJENJIVANJE POSTIGNUĆA UČENIKA

Ocjenjivanje postignuća učenika obavlja se na osnov datih standarda za ocjenjivanje sa pozitivnim naglaskom na postignuti napredak učenika u vladanju jezika, a ne negativno isticanje nedostataka. Zato što učenici u sedmom razredu iz predmeta engleski jezik savladavaju sve četiri jezične vještine: slušanje sa razumijevanjem, čitanje sa razumijevanjem, govor (govorna interakcija i produkcija) i pisanje (pismena interakcija i pismena produkcija), nastavnik/nastavnica prati i ocjenjuje:

- usmene odgovore na pitanja postavljena od nastavnika/ce ili od saučenika i učešće u kraće dijaloge primjenom usvojenog vokabulara;
- verbalno i neverbalno reagovanje na slušani iskaz;
- čitanje i razumjevanje iskaza, kraći dijalozi i pasusi, kraće recitacije;
- pravilno pisanje riječi, jednostavnih rečenica, kraćih dijaloga i pasusa, kao i pisanje po zvučnom modelu – diktat;
- izrada (postera, ilustracija, dnevnika);
- izvedbene aktivnosti (dramatizacija);
- domaći zadaci.

Za svaku temu učenik/učenica dobija brojčanu sumativnu ocjenu prema postignutim standardima za ocjenjivanje, odnosno koliko je postigao očekivane rezultate iz pojedine teme. Brojčana sumativna ocjena izvodi se kao kombinacija rezultata postignutog na testu u kombinaciji s ocjenom napretka utvrđenom različitim tehnikama formativnog ocjenjivanja. Sumativno ocjenjivanje odnosi se na određene periode u nastavnoj godini (tromjesečje, polugode i kraj nastavne godine).

Početak implementacije nastavnog programa	školska 2024/2025 godina
Institucija/nosilac programa	Biro za razvoj obrazovanja
Saglasno članu 30, stav 3 iz Zakona za osnovno obrazovanje („Službeni list Republike Sjeverne Makedonije“ br. 161/19 i 229/20) ministar za obrazovanje i nauku donio je nastavni program iz <i>Engleskog jezika za VII razred</i>.	br. _____ godina <div style="text-align: right;"> Ministar za obrazovanje i nauku Doc. Dr. Jeton Shaqiri _____ </div>